

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnistvu prejemam:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vražajo.
 Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v prtiličju levo), telefon št. 34.

Imajo vsak dan svojo izvirno modro in pravično.
 Inerati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pute in zabava vsa 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih inercijah po dogovoru.
 Upravnistvu naj se pošiljajo naročila, reklamacija, inserati itd. to je administrativne stvari.
 Posamezna številka velja 30 črtic.
 Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.
 „Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50	celo leto K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakca.
 Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vjudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto K 24—	Četrt leta K 6—
Pol leta 12—	En mesec 2—

V upravnistvu prejemam na mesec K 1-90.
 Spošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto K 25—	Četrt leta K 6-50
Pol leta 13—	En mesec 2-30

Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.
 Naroča se lahko v vsakim dnevu, a bratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.
 Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.
 List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravnistvo „Slovenskega Naroda“

Ko v gorah skopni sneg . . .

Navajeni smo že. Vsako leto, ko jame v albanskih gorah kopneti sneg, postaja tam doli ob vznožju teh gora živahno: puške pokajo, a handžar in jatagan opravljata svoj posel. Albanec ali kakor se sam zove Skipetar, rožlja z verigami in skuša otrresti spono, v katere ga je uklenilo turško gospodstvo.
 In čudno je to: Albanci so po pretežni večini spoznavalci vere Mohamedove, njihov položaj v osmanski državi je od nekdanj privilegirani, do časov najnovejših so bili Albanci pravi stebri otomanske imperije, najvernejši zaščitniki prestola padišahov, sedaj pa ne preide spomlad, da bi potomci Skenderbegovi ne zgrabili za orožje, da se otrasejo tistega jarma, ki so ga preje z žrtvami in krvjo pomagali vzdrževati.
 Zdi se, da Albanci preživljajo sedaj dobo slično, kakor avstrijski narodi leta 1848.
 V neizobraženem, docela bar-

barskem ljudstvu skipetarskem, do katerega so dohajali samo žarki, nikdar pa ne solnce civilizacije, je do slej spala in dremala narodna ideja. Vera, to je bilo vse, kar je odločevalo v življenju albanskega ljudstva.

In ker je bil ta narod po retežni večini vere muslimanske, se je politično čutil kot Turka, ker ga je ž njim združila ista vera.

Toda polagoma je stopila vera v ozadje in tiho, malodane neopaženo se je vselila tudi Albancu v srca narodna ideja.

Skipetari, preje razbiti v brezštevilne »fise« (plemena), ki so se klali med sabo in se ubijali do uničenja, so se začutili kot ena rodovina, kot narod, in jeli so zahtevati, da jih tudi država upošteva kot narod, da jih ne izrablja samo, marveč da tudi zanje kaj stori v kulturnem in gospodarskem oziru.

Tako je nastal konflikt med Albanci in Turki.

A Turki ne razumejo notranjega prevrata, ki je nastal v albanskem narodu, zato mislijo, da bodo Albance omirili in jih ukrotili s starimi sredstvi, z obljubami in z drobtinami, ki jih mečejo, kadar so dobre volje, Albancem s svoje obložene mize.

To je bilo preje, ko so imeli opravka samo s posamnimi med sabo se pripravajočimi »fisi«, pač najuspešnejše sredstvo za pacificiranje, ne pa sedaj, ko nastopajo Albanci kot svojih pravic se zavedaajoč narod.

Lani so Turki nasproti upornim Albancem še zmagali, toda ne z orožjem!

Ukrotili so začasno Albance z bogatimi obljubami, ki jih pa po stari turški navadi seveda niso izpolnili.

Zato sedaj zopet vre doli v albanskih gorah, pokajo puške in kri se lije v potokih.

Lani se je poročalo, da je turška vlada razorožila vse prebivalstvo v Makedoniji in Albaniji.

Res, razorožila je srbsko in bolgarsko rajo, ni pa mogla odvzeti orožja Skipetarom.

Ti stoji sedaj oboroženi do pete pred vratmi Peči, Mitrovice, Prištine in Djakove ter groze napraviti za vedno konec turškemu gospodarstvu na balkanskem ozemlju.

Stari upornik Isa beg Boljetinac, ki je lani za časa malisorskega ostanka pasivno sedel v svoji kuli s 40 možmi, ne da bi se ga upala ob vzno-

žju gore taboreča, 10.000 broječa vojska napasti, je letos zapustil svojo Sokolico ter stopil nizdol v dolino, da se udeleži splošne vstaje, ki so jo sklenili vsi albanski barjaktarji in fisi brez razlike vere in mišljenja. Če je ta vstaja vznikla iz duše skipetarskega naroda samega, to je seveda veliko vprašanje.

Lani je imel Isa beg Boljetinac avstrijske manliherce, kdo ve, če nima tudi letos črnogorskih ali laških.

Morda ima še tudi letos avstrijsko orožje, a sredstva njegova so gotovo drugega izvora.

Naj se presoja letošnja albanska vstaja kakorkoli se hoče, eno je čisto gotovo, da imata v tem plesu svoje prste vmes sosednja Črna gora in Italija.

Brez dvoma kroži sedaj po albanskih gorah italijanska lira in opravlja svoj posel za — neodvisnost Albanije, v resnici pa za laško kraljevino.

Zato se je bati, da ta vstaja ne bo končala z albanskim fiaskom, kakar vse njene prednice.

Albanske uporne čete imajo sedaj mogočno zaledje v Črni gori in v Italiji, po albanskem gorovju sedaj mogočno ori pesem: »Krisi gjama neper dhe, — Kerset pushka, Saraje dridhet, — U dynn dedi preje tallazit, — Vojti gjama n' Cetine Knazit.« (Grom grmi po zemlji celi naši, poka puška, Turak pa se trese, vzburkalo se morje je pri priči, skočil je na noge knez cetinjski) ter kliče v boj krvavi vse albanske borce, češ, to pot mora biti zmaga na naši strani, ker je za nami knez cetinjski in kralj rimski.

Ko bo na albanskih gorah docela skopnel sneg, pa bodo ob njihovem vznožju le treskati strele, ki bodo nemara spravile iz ravnotežja vse evropsko ravnotežje.

In takrat se lahko zgodi, da bodo v skipetarskih planinah žvižgale tudi avstrijske krogle.

Glas iz Senožec.

Mi pa ostanemo kakor smo b'li — enega duha — ene misli . . .

Ljudski glas — božji glas. Tudi pri nas velja ta pregovor. Kakor

prejšnjo vsako dobo — se je izvršila končno občinska volitev s sijajno zmago napredne stranke. Volitev starešinstva iz novo konstituiranega odbora v nedeljo teden je bila soglasna. Izvoljen je bil našim županom zopet veleposestnik g. Franjo pl. Garzarolli. Ta doba vrsti se že sedmič, odkar vodi s krepko roko in očetovsko skrbjo ta gospod ladjo občinske avtonomije.

Vsak tukajšnji občan, pa tudi prebivalstvo v celem okraju ceni njegove vrline. Da mu dokažejo tudi zunanji davkoplačevalci svoje zapanje so poslali od več strani svoje glasovnice z željo, da ostane senožška trdnjava še nadalje v spretnih naprednih rokah. Volitev je spravila čile moze v odbor; v centru stoji starosta skušeni mož gospod Fran Suša, bivši večletni občinski svetovalec in načelnik okrajnega cestnega odbora senožškega. Vsi izbrani domačini so porok, da bo vodstvo delalo za napredek našega trga. Neveljive so zasluge za občini blagor v našem trgu, ki dičijo občečislanskega g. župana. Ne bomo navajali posameznosti; kar je storil, je zasluga in za to mu gre hvala.

Na dan volitve je pozdravilo občinstvo z navdušenimi »Slava« in »Živio«-klici izid volitve in napravilo županu ovacijo z razsvetljavo trga, z raketami, kresom, umetlalnimi ognjem in banketom itd. v znak priznanja z odkritosrčnim čustvom.

Ob sebi umevno je, da je bilo vse to nasproti stranki trn v očesu — in ta stranka, ki se je pihala z vsemi napori, z nabiranjem pooblastil zunanji davkoplačevalcev, z vsakovrstnimi obljubami ljudem, odvisnim vsled koritarstva, ostala je, čujte! pogoreto — povereto . . . Ne upošteva mo smešnega skrpučala v »Slovenčev« št. 115. glede tega slavljenja, dovolj robato zrcali se v tem zelnčeva pritažena jezica! Zaman je torej trud dragi dopisun, tudi pomoč cerkvenih organov, društvenih predavanj in najetih pristašev, ne hasne, da dojdeš na površje v naši trdnjavi!

Mimogrede bodi še omenjeno, da je žalostno za stranko, ki hoče vsaj ta naslov imeti, da ji ni bilo dobiti zadostnega števila kandidatov izmed svojih pristašev, temveč je morala zadnji dan iz naše že nalep-

ljene liste svoje kandidate dopolniti — proti volji dotičnih.

Zunanji davkoplačevalci so se začudeno povpraševali — od kod ta agitacija — od kod to domišljavo ojačenje in to še na katoliški podlagi? Se li bratska zveza nadaljuje? Obstoja li up na zaščito in pokroviteljstvo neme sohe lažanskega sv. Urha in »Fussball-Maetslu«?! O, gospod dopisun; to so bili fletni časi in trajajo izjemoma že čez 38 let. — To je večji užitek kot da se po vzvišenemu nauku Krista lačne natisi in žejne napojijo. Kaj ne da?!

Končno bodi »Slovenčevim« dopisunom na uho povedano, da se nahaja v naši trdnjavi laboratorij z gigantno napolnjenim materijalom, ki bode služil na mah za napravo obliza na strupeni jezik.

Spomini iz dobe ustanovitve „Ilirije“.

(Dalje.)

Vsled teh razmer in vsled protivnega političnega urada slovenskim akademikom — takrat ni preostajalo drugega, kakor ustanoviti si začasno nov klub pri kakem češkem društvu. V oni dobi se je »Akademická Čitárna« preselila v druge prostore ter ni mogla dati Slovencem na razpolago potrebnih prostorov, tako kakor prejšnji dve leti. Takrat pa je slovenske akademike posebno prilikom prireditve omenjenega velikega manifestacijskega shoda na češki tehniko podpiralo akademsko društvo »Akademický Čtenarský Spolek«, ki nas je drage volje sprejelo v svoje okrilje. Konstituirali smo se dne 27. novembra leta 1901 kot poseben sloven. klub »A. Č. Š.«. Kakor vsi prejšnji klubi, tako tudi ta med slovenskimi akademiki ni bil posebno priljubljen. Vsled tega se mu ni posejeilo zbrati pod svoje okrilje vseh slovenskih akademikov, temveč od 26 akademikov, ki so takrat študirali v Pragi, samo 19, med tem, ko je večina ostalih vstopila v društvo čeških realistov »Slavija«. Na ta način so imeli slovenski akademiki vsaj zopet svoje lastno zbirališče. Predsednik kluba je bil podpiralec. Ustanovitev kluba je bila zelo potrebna vsled dejstva, ker je takrat slovensko dijaštvo vobče v češki

LISTEK.

Lepi striček.

(Bel - Ami.)

Francoski spisal Guy de Maupassant. — Prevel Oton Zupančič.

(Dalje.)

Drugi del.

I.

Georges Duroy je živel zopet po stari navadi.

Sedaj je stanoval v malem prtiličnem stanovanju v rue de Constantinople, in je živel zmerno in redno, kakor človek, ki se pripravlja za novo življenje. Celo njegovo razmerje z gospo de Marelle je dobilo nekam zakonski značaj, kakor da se vezba že vnaprej za bodoči dogodek; in njegova metresa se je čisto čudila mirni enakomernosti njiju običevanja in mu smehljaje govorila: »Saj si še plehkejši od mojega moža; res se ni izplačalo prebirati.«

Gospe Forestier še ni bilo nazaj. Zakasnila se je v Cannesu. Dobil je pismo od nje, kjer mu je naznanila, da se vrne šele nekako sredi aprila; njiju slovesa ni omenila niti z eno besedo. Čakal je. Sklenil je za trdno, da bo delal na vse kriplje, kako bi jo dobil za ženo, če bi ona mogoče omahovala. A zanašal se je na svojo

srečo, zanašal na zapeljivost, ki jo je čutil v sebi, tisto, vrag si ga vedi, neodoljivo silo, ki so se ji vdajale vse ženske.

Kratek listek mu je javil, da se bliža ura odločitve.

»Sem že v Parizu. Oglasite se kaj pri meni.

Madelène Forestier.«

Ničesar drugega. List je prinesel pismonošo ob devetih. Stopil je k nji isti dan ob treh. Sprejela ga je z obema rokama in s tistim svojim milim in ljubeznivim nasmehom; in nekaj trenutkov sta si gledala globoko v oči.

Potem je ona zamrmrala: »Kako ste bili dobri, da ste bili prišli tja dol v onih strašnih okoliščinah.«

Odgovoril je: »Storil bi bil, kakoli bi mi bili ukazali.«

In sedla sta. Izpraševala ga je za novice, za Walterja, za vse kolege pri listu. Na list je pogostoma mislila.

»Tega močno pogrešam,« je dejala, »res močno. V srcu sem postala prava žurnalistka. Kaj si hočemo, ta poklic mi prija.«

Nato je umolknila. Zdelo se mu je, da razume; zdelo se mu je, da ga s svojim nasmehom, s tonom svojega glasu, celo s svojimi besedami nekako vzpodbuja; in čeprav je bil sklenil, da se ne bo kar zaletel, je zajecjal:

»No, in . . . zakaj . . . zakaj se ne bi poprijeli . . . tega poklica . . . z imenom . . . z imenom Duroy?«

Hipoma se je zresnila; položila mu je roko na laket in je zamrmrala: »Ne govoriš še o tem.«

A uganil je, da je sprejela, spustil se je na kolena, ji jel poljubljati roko, jecljaje: »Hvala, hvala! Kako vas ljubim!«

Vstala je. On tudi; in zapazil je, da je bila zelo blede. In tedaj je spoznal, da ji je bil všeč, nemara že dolgo; in ko sta si stala oči v oči nasproti, jo je privil k sebi ter jo poljubil na čelo z dolgim, nežnim in resnim poljubom.

Ko se je bila oprostila in mu omahnila na prsa, je povzela z važnim glasom:

»Poslušajte, prijatelj moj: jaz se nisem za nič odločila. Vendar mogoče, da pristanem. Ali obljubiti mi morate, da ostane stvar popolnoma tajna, dokler vas ne odvežem.«

Prisegel je in odšel, srce mu je igralo veselja.

Poslej je bil pri svojih obiskih zelo oprezen, prav nič ni silil vanjo, naj se odločneje izrazi, kajti imela je navado govoriti o bodočnosti, vedno »potem, pozneje«, snovati načrte za tisti čas, ko bosta združena, in s tem mu je dajala neprestano boljši in nežnejši odgovor, nego če bi naravnost pritrdila.

Duroy je vztrajno delal, malo trošil, skušal si je prihraniti kaj denarja, da ne bi bil za časa ženitve brez ničesar, in postal je tako skop, kakor je bil prej razsipen.

Minilo je poletje, potem jesen, in živa duša ni slutila ničesar, zakaj videla sta se poredkoma, in še takrat na najnaravnnejši način.

Nekega večera mu je dejala Madelène, in mu pogledala pri tem globoko v oči: »Najinega načrta še niste razodeli gospe de Marelle?«

»Ne, draga moja. Obljubil sem vam molčečnost in živi duši nisem znil o tem.«

»No, sedaj bi bila že doba, da bi ji povedali. Walterjevo obvestim jaz. Ta teden opraviva to, ali ne?«

Zardel je bil. — »Da, takoj jutri.«

Počasi je odtegnila oči, kakor da noče zapaziti njegove zadrege, in je povzela: »Če hočete, se lahko poročiva začetkom maja. To bi bilo zelo pripravno.«

»Z veseljem, kakor je vam bolj prav.«

»Desetega maja, to je sobota, bi mi bilo najljubše, ker je moj rojstni dan.«

»Dobro, desetega maja.«

»Vaši starši žive pri Rouenu, ali ne? Vsaj rekli ste mi tako.«

»Da, blizu Rouena, v Canteleju.«

»In kaj so?«

»Oče je . . . oče je . . . majhen rentijer.«

»A, tako rada bi ju poznala.«

Mencal je ves osupel — »Ampak, veste, moji starši so . . . moji starši so . . .«

Nazadnje se je res junaško odločil:

javnosti čestno nastopalo, kar je vzbudilo med Čehi zelo veliko zanimanje za slovensko akademsko mladino in Slovence v obče. Na drugi strani pa se je pričel v oni dobi za slovenske in slovenske akademike v obče zanimati kratko poprej ustanovljeni Slovanski klub pod predsedništvom staroste Češke sokolske zveze, znanega rodoljuba dr. Schreinerja in tajnika Stan. Formana, ki je otvoril posebno šolo slovenskih jezikov in ki je v družbi s slovenskimi akademiki, oziroma drugimi v Pragi bivajočimi slovenski akademiki priredil takrat več lepih večerov v Pragi sami, kakor tudi v mnogih drugih čeških mestih na deželi. Češki časopisi so z radostjo pozdravljali prirejanje takih večerov. Naj omenimo samo nekoliko izmed najlepših: Kolarjev večer na Žofinju prilikom 50letnice smrti znanega velikega vseslovenskega pesnika Jana Kollára, Sokolski večer na Žižkovu, slovanski večer v Českem Brodu, ki ga je priredil tamošnji Sokol itd. Navdušeno so pisali o tem večeru »Naše Hlasy«, list urednika Miškovskýja, znanega predsednika društva čeških žurnalistov: »Z vsako potezo, z vsako besedo in z vsakim tonom slovenski, brez najmanjše primesi tujine ostane ta večer vedno svež list v vencu naših spominov.« Najlepši izmed vseh javnih nastopov slovenskih akademikov pa je bil izlet v mesto Kolin n. L. Kolinski Sokol je po prizadevanju žalibog prerano umrlega velikega prijatelja Slovencev, zdravnika dr. Fed. Vlk, ki je bival tudi nekaj časa med štajerskimi Slovenci v Velenju, in tedanjega župana mesta, gosp. arh. Kříčka, priredil 4. maja 1902 velik Slovanski večer, na katerega so bili povabljeni slovenski, v prvi vrsti pa slovenski dijaki iz Prage. Tega izleta so se udeležili vsi slovenski akademiki s svojim pevskim zborom pod spretnim vodstvom gosp. Sonca, sedanjega učitelja »Glasbene Matice« v Trstu. Sprejem je bil naravnost veličasten. Na kolodvoru je pričakoval slovenske akademike kolinski »Sokol«. Nato smo se med velikim navdušenjem in prisrčnimi pozdravi zbrane množice peljali do mestne hiše. V mestni dvorani je pozdravil akademike na čelu občinskega sveta župan Kříčka v navdušenem govoru. Zvečer se je vršil slovanski večer, katerega program je obsegal več čeških, tri slovenske, po eno hrvaško, lužiško in srbsko in bolgarsko točko. Naslednjega dne so se oddeljali slovenski akademiki v družbi župana in drugih v mesto Kutno goro.

Med tem časom se je posrečilo pripravljalnemu odboru, potem, ko je v tretji vložil pravila in svrhu potrditve, doseči od namestništva potrdilo istih za novo slovensko društvo »Ilirija«. Večina slovenskih akademikov, ki so bili takrat v Pragi, je poudarjala nujno potrebo, da se ustanovi društvo, v katerega vstopiti bo dana možnost vsakemu slovenskemu akademiku kateregakoli politične struje. Opazujoč na eni strani, kako ravno na Češkem nastopajo pri različnih prilikah, kjer se razmotrivajo kulturna ali obča narodna vprašanja najrazličnejše politične stranke povsem edino, videč kako mnogo je političnih strank na Češkem, ki pa ne stojijo in niso stale v tako ostrem medsebojnem stvarnem in osebnem nasprotstvu, kakor pa slovenska konservativna in napredna stranka in uvažujoč na drugi strani, da slovenski dijak v Pragi nima dolžnosti samo napram sebi, temveč tudi napram javnosti nastopati edinim, poudarja-

lo se je vedno vsestransko, da se mora ustanoviti društvo, v katerega bi zamogel vstopiti vsak slovenski akademik. Da bi se pa tudi na zunan spoznal takoj na prvi pogled, da je novo društvo zbirališče vse slovenske kolonije v Pragi, se je sklenilo na moj predlog, naj dobi novo društvo ime »Ilirija«. Glasom š-a 4 društvenih pravil je bil namen društva, biti središče znanstvenega in društvenega življenja Slovencev v Pragi, razširati vobče duševno izobrazbo članov in skrbeti za njih gmotno podporo. Izključila se je pa izrecno vsakršna politična smer, po kateri naj bi se društvo ravnalo. Dne 31. maja 1902 ravno pred desetimi leti — se je vršil ustanovni občni zbor. Pripomnim še, da je takrat študiralo v Pragi nekoliko Slovencev konservatoristov in akademičnih slikarjev, katere so slovenski akademiki tudi hoteli imeti med svojimi rednimi člani. V sled tega začetkoma društvo »Ilirija« ni dobilo priimka »akademično«, temveč je bil njeni oficijalni naslov »slovensko društvo »Ilirija«. Toda kmalu po ustanovitvi je društvo tudi oficijalno izpremenilo svoj naslov v »slovensko akademično društvo »Ilirija«. Kako nujno potrebna je bila ustanovitev društva »Ilirija« je pokazal ustanovni občni zbor, katerega so se udeležili vsi, tedaj v Pragi bivajoči slovenski akademiki, brez izjeme, ter razum tega mnogobrojni prijatelji slovenskih akademikov, med njimi v prvi vrsti znani prijatelj Slovencev, prof. dr. Chodounský dr. Fed. Vlk itd. Ustanovnega občnega zbora so se udeležile tudi deputacije raznih čeških in drugih slovenskih akademičnih društev kakor »Všehrad«, »Unie«, »Sumadija«, »Bulharska Sedjanka« itd. Predsednikom društva je bil izvoljen jur. Evgen Sajovic.

Takoj pričetakoma društvo seveda ni zamogel mnogo delovati, bližal se je konec letnega semestra in prvi meseci so se porabili za notranjo ureditev. Naj se spomnimo ob tej priliki tudi interesantnega intermeza! Takoj, mesec po ustanovitvi, je prišlo do male obstrukcijske seje, kjer je g. Milan Šuklje, sedaj inženir in profesor na državni obrtni šoli v Ljubljani, po slavnem vzoru dunajskega parlamenta, prisilil društveni odbor, da je vsled njegovih obstrukcijskih govorov prekinil sejo ob 2. ponoči za 19 ur na drugi dan ter je tako društveni zbor trajal 36 ur, predno je bil končan.

Izredno raznovrstno in plodno, nočno pa je bilo gibanje društva takoj pričetakoma novega zimskega semestra. Zašli bi predaleč, ko bi hoteli omeniti vse, kar je izvršilo društvo v prvem letu. Toda ravno ta raznovrstnost, ta velika zaposlenost društva je najboljši dokaz, kako je bilo društvo potrebno. »Ilirija« je takoj začetkoma združila v svojem krogu takorekoč vse slovensko dijaštvo v Pragi, ter je postalo v resnici ne samo kulturno zbirališče in središče, temveč tudi pravi predstavitelj slovenskega dijaštva napram češki javnosti. »Ilirija« in ž njo slovensko dijaštvo je postalo tekem enega leta znano ne samo v metropoli češkega naroda, v zlati Pragi, temveč takorekoč v celih čeških kraljevini. Zanimanje za Slovence, ki ga je med češkim narodom leto poprej vzbudilo slovensko dijaštvo, se je z ustanovitvijo »Ilirije« še bolj povečalo in poglobilo. Vsled tega se ne smemo čuditi, da so tudi najrazličnejše narodne korporacije Čehov vabile društvo »Ilirija« k sodelovanju. In v resnici zamoremo zaznamovati v prvem letu društve-

nega obstoja nepregledno število javnih nastopov slovenskih akademikov in v tem društvu ustanovljenega pevskega zbora pred češko javnostjo. Vsem onim »Ilirijanom«, ki so bili takrat člani društva, je gotovo ostalo mnogo najlepših spominov na ono mladeniško navdušeno dobo, ter na prelepe shode, poučne in zabavne večere, ki so jih preživeli takrat med češkim narodom. Naj tu navedemo vsaj imenoma najlepše izmed onih shodov, prireditvev, poučnih večerov in zabav, katere je društvo bodisi samopriredilo, ali pri katerih je sodelovalo.

V jeseni leta 1912. se je zopet pomnožilo število slovenskih akademikov, tako da je znašalo število »Ilirijanov« 38. Predsednikom društva je bil najprvo izvoljen fil. Ivan Bernot, pričetakom meseca novembra je bil poklican na to mesto podpisani. Društvo je bilo javno zastopano na vsepravniškem shodu, ki so ga priredili pravniki proti odredbi justičnega ministristva glede polaganja rigorozov. Češki rodoljubi, posebno pa sokolsko društvo »Fügner« v Kolinu, je vsled krasno uspelega slovenskega večera preteklega leta, povabilo društvo »Ilirija«, da skupno z njimi priredi sokolsko maškarado, ki je v resnici sijajno izpadla. Meseca svečana 1903. je priredilo društvo »Sokol« na Novem mestu praškem maškarado »na Bledu«, nato pa posebni slovenski večer, kjer je nastopilo društvo s svojim pevskim zborom. Isti čas je slavil slavni češki pesnik prof. Jaroslav Vrhlický svojo 50letnico. Ob tej priliki mu je priredila tudi »Ilirija« svoj prelepo uspeši častni večer. Ob tej priliki je jako obširno predaval o literarnem delovanju Vrhlického, sedanjemu ravnatelju deželne hipotečne banke v Dalmaciji, dr. Julij Žižka ryt. s Trocnova. O tej prireditvi so pisali zelo pohvalno vse češke novine: »Slovensko društvo »Ilirija«, je tudi tako so pisale »Narodní Listy« o tem večeru — dejansko sodelovalo pri proslavi našega ljubljenskega pesnika. V isti dobi sta nji na čast priredili akademiki s celim našim narodom in da občudujejo in časte našega pesnika, ne samo kakor češkega pesnika in rodoljuba, temveč kakor rodoljuba vseslovenskega in da tudi oni njemu, ki je naš ponos, izkazujejo svoje najsrdnejše simpatije in občudovanje! »Ilirija« je bila nadalje v tej dobi zastopana na srbskem večeru na čast znanega prijatelja Srbov red. Holecčka. Visti dobi sta nji na čast priredila »Smihovský Sokol« in »Narodna enota pošumavska« poseben slovenski večer. Naj bodi omenjeno, da so se na teh večerih vršila posebna predavanja o Slovincih in o slovenskih razmerah. Nekolikokrat je predaval prelepo o slovenskih razmerah tudi prof. dr. Chodounský. Začetkom leta 1903 je umrl največji češki rodoljub in politik Fr. L. Rieger. Kraljevskega pogreba, ki ga je priredil svojemu najslavnejšemu možu češki narod, se je udeležilo tudi društvo korporativno.

(Konec prihodnjic.)

Italijansko - turška vojna.

Kriza v turškem ministristvu.

V Carigradu so se ministri naveličali medsebojnih težkoč. Finančni minister in vojni minister sta si stala že dolgo nasproti. Vojni minister Šefket paša zahteva vse najnovjše, turško posojilo za vojne svrhe, finančni in notranji minister, pa

hočeta en del posojila porabiti za izpolnitev obljub Albancem in za druge namene. Vojni minister zahteva nadalje, da naj se Dardanele takoj zopet zapro, kakor hitro bi zasedli Italijani kak otok v severnem Egejskem morju, veliki vezir Said paša pa vidi v taki zatvoritvi veliko nevarnost za Turčijo. Zato se je tudi on naveličal prepira in je demisijski niral, sultan pa njegove demisije ni sprejel. Vojni minister je prisilil ministrski svet, da je izgnal Italijane, med njimi tudi denarno zelo dobro podkovane; ti so začeli dvigati svoj denar, ki je bil mlažen v turških bankah, vsled česar se bliža Turčiji denarna kriza. Ali bo mogoče denarno krizo rešiti s tem, da dobi Turčija od velesil novo posojilo, je zelo dvomljivo, zato pa tudi finančni minister ne mara več ostati na svojem mestu. Posojanje denarja Turčiji je sploh zelo nevarna stvar, ker se Italija lahko sklicuje na to, da dobiva na ta način Turčija novih moči za vojno in lahko vidi v tem neprijaznost napram sebi. To čutijo tudi v Parizu in francoska vlada je hitro izjavila, da pod nobenim pogojem ne bo pripustila, da bi se kotiralo turško posojilo na pariškem trgu, pač pa ne more preprečiti, da bi dale banke Turčiji na prihodnje posojilo kak predujem. Razloček, ki ga dela tu francoska vlada je naravnost malenkosten in umeten.

Vsi ti dogodki so napravili v Carigradu mučen vtisk in v ministristvu je izbruhnila kriza. Vojni minister mora ostati, ker je to treba za enotno nastopanje v vojni. Zato se pa morajo umakniti vsi oni, ki so bili proti njemu. Govori se celo, da je bil že poklican turški poslanik v Londonu Tevfik paša v Carigrad in to odpoklicanje spravljajo v zvezo z ministrsko krizo, dasiravno trde turški listi, da je Tevfik paša odklonil veliki vezirat.

Egejsko morje.

Med tem, ko se bore v Carigradu z ministrsko krizo, se vrši v Sredozemskem morju in med velesilami drug tih boj. S tem, da francoski trg zalaga Turčijo z denarjem in da Francoska krepko poudarja svojo suprematijo v Sredozemskem morju in da jo pri tem podpira Anglija, je otvorjen boj med zapadnimi velesilami in srednjeevropskimi velevlastmi. V Parizu poudarjajo, da ne morejo pustiti Turčije na cedilu, da ne izgube v Turčiji investirani kapital, Turčijo je treba financijalno oprijeti, da more zadostiti svojim dolžnostim. To je prozorna pretveza in v Rimu čutijo vedno bolj, da se vežeta Francoska in Angleška, da napravita konec izletom italijanske vojne mornarice v Sredozemskem morju na ta ali oni način. Potovanje angleških ministrov Asquitha in Churchillja v Gibraltar in Biserto, ki je glavna francoska trdnjava za Sredozemsko morje je nov dokaz, da hočejo zapadne velesile krepko naglasiti svojo nadvlado v Sredozemskem morju.

Jasno je, da tako postopanje trozveje le še bolj utrdi zlasti pa da se bo Italija zatekla k Nemčiji, ki se vidi vsled francoskih denarnih operacij v Turčiji ogroženo v svojih gospodarskih interesih. Avstrijski gospodarski interesi seveda niso toliko tangirani ker je Nemčija že itak odjedla Avstriji vse, kar se je dalo.

Nič čudnega tedaj ni, če se opaža sedaj v Evropi neka nervoznost.

Gre namreč za staro kost, ki je ne mara nobeden izpustiti. In končno bo morala priti vendar zopet Rusija, da se bo nevarnost prenapetja živcev zopet polegla.

Štajersko.

Zares značilno! »Slovenec« je priobčil sledečo notico: »Slovenski klub in državni obrtni svet«. Na celjskem obrtnem shodu je poslanec dr. Benkovič na podlagi zadobljenih informacij tozadevna častniška policija zavrnil kot neresnična. Navzoči liberalci so molčali. Liberalni poročevalec je dr. Benkoviču celo priznal, da so poročila bila netočna in samo plod kombinacije, ki se ni kot resnična izkazala. Tudi značilno. — V odgovor sledeče: V koliko se je dr. Benkoviču gorj omenjena zavrnitev častniških poročil o intrigah slovenskih klerikalnih poslancev proti imenovanju g. Jakoba Zadravca za zastopnika spodnještajerskih slovenskih obrtnikov v državnem obrtnem svetu, na obrtniškem shodu v Celju tudi zares posrečila, ne bom tu dalje razpravljaj. Saj smo videli in slišali vsi, da je dobil na ta svoj politični ekstempore na nepolitičnem obrtniškem shodu tak odgovor, da mu ni bilo treba od navzočih »liberalcev« ničesar dostaviti. Vsi obrtniki so namreč vstali in se napotili s klici ogorčenja iz dvorane — tako da se je predsedniku zborovanja komaj posrečilo ljudi zadržati in doseči kolikor toliko harmonično zaključek zborovanja. Kar se pa tiče »priznanja« označenega »liberalnega« poročevalca, je bila stvar taka: Jaz sam sem z opombo, da »Slovenski Narod, noče nikomur delati krivice, zlasti ne v tako važni narodni zadevi, pojasnil dr. Benkoviču, da dotične notice, (ki so njega in »Slovenski klub« tako zelo razburile) nikakor ne slone na kakih praznih kombinacijah, temveč da se nas je tako informiralo od takratnih naprednih štajerskih državnih poslancev. Na to je rekel dr. Benkovič, da potemtakem dr. Weiskirchner v tej zadevi ni resnice govoril, kajti njih, t. j. klerikalnih državnih poslancev da ni nič vprašal. Jaz sem pristavil: »Mogoče«. Iz tega pogovora se je potem rodila zgorajšnja »značilna« notica v »Slovenecu«. Pripominjam, da niti dr. Benkovič, niti klerikalni listi niso trdili, da bi klerikalni poslanci v tej važni stvari storili sami le en korak, dasi so tvorili večino slovenskih poslancev. Dalje imamo na eni strani poročilo, takratnih štaj. napr. poslancev o tozadevni dvakratni intervenciji pri bivšem trgovskem ministru dr. Weiskirchnerju, kateremu ni v tej zadevi, po mojem mnenju vsaj, pripisovati lažljivosti — na drugi strani pa zatrdilo dr. Benkovičovo. Mislim, da si bode naša javnost, posebno še z ozirom na uvo doma citirano zavito notico »Slovenčev«, zlahka napravila pravilno sodbo. — Le š n i č a r.

Iz Celja. (To in ono z nemškega obrtniškega shoda.) Nemški listi pravijo, da je bilo na nemškem obrtniškem shodu veliko več ko 500 obrtnikov iz cele Štajerske in Koroške navzočih. To je seveda veliko pretirano, kajti v dvorani Nemškega doma ni bilo veliko nad 250 zborovalcev, kljub temu, da so spravili celjski Nemci na noge celjske in okoliške nemške obrtnike in je bilo med poslušalci še najmanj tretjina neobrnitkov. Pa to ni najvaž-

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulwer.

(Dalje.)

Deveti del.

Povratek.

I.

Triumfalni sprevod.

Ves Rim je bil na nogah. Od sv. Angela pa do Kapitola je mrgolelo na oknih, balkonih in strehah na tisoče ljudi. Le tod in tam je v sovražnih mestnih delih Colonnov, Orsinijev in Savellijev vladala pokopališka samota in žalostna zapuščenost. V teh trdnjavah — kajti to so bili ti deli prej kakor ulice — ni bilo slišati niti običajnih korakov barbarskih straž. Zaklenjena vrata, zabita okna, mrka tiho — vse to je pričalo, da so baroni odsotni. Čim so izvedeli, da se Rienzi res bliža, so zapustili mesto. Obdani od svojih najemnikov so po vaseh in gradovih Kampanje pričakovali tisto oro, ko bo ljudstvo naveličano svojega oboževanca in bo celo svoje divje zatiralce pozdravilo. Izvzemši barone je bil ves Rim na nogah. Na vseh glavnih križiščih so bili postavljeni slavoloki in okrašeni s pleteninami, preveznenimi z zlatom in s srebrom. Napisi so klicali Rienziju da je dobrodošel in izra-

žali veselje ljudstva nad njegovim povratkom. Ob cestah so stali dečki in deklice s šopki cvetic in lorjevimi vencii. Visoko nad zbrano množico so plapolale zastave — s ponosnega Hadrijanovega stolpa — s stolpov Kapitola — s streh svetnikov in apostolov posvečenih poslopij, kakor bi oznanjali veliko zmago. Rim je še enkrat razprostrl roke, da bi sprejel svojega tribuna.

Pomešan med množico, zavil v velik plašč, skrit v silni gneči je stal — od večine ljudstva že pozabljeni, v zmešnjavi od nikogar opaženi Adrijan Colonna. Posrečilo se mu je premagati svoje sočutje z bratom Ireninim. Osamljen je stal med svojimi someščani, edini iz ponosnega rodu Colonnov in je bil priča triumfu, ki ga je ljudstvo priredilo svojemu ljubljencu.

»Pravijo, da se je v ječi zredil,« je menil nekdo iz množice. »No, ko je ob jutranji zarji pobežnil iz cerkve sv. Angela je bil dosti suh.«

»Prav ste povedali,« je dejal majhen mož nemirnih oči in prekanjenega pogleda. »Videl sem ga, ko se je poslovil od legata.«

Vsi pogledi so se obrnili na moža, ki je tako govoril; postal je hipoma imenitna oseba.

»Da,« je nadaljeval mož in se ponosno napihaval, »je poslušajte: Čim je pridobil Fra Morealova brata, Bretlona in Arimbalda, da ga iz Perugia spremita v Monte Fiascone,

je šel naravnost k legatu Albornozu, ki je pod milim nebom govoril s svojimi stotniki. Sledila mu je velika množica. Tudi jaz sem bil vmes in tribun mi je pokimal — da, pokimal mi je. — Tako je stopil s škrlatastimi plaščem odet in noseč na glavi škrlatasto čepico s še večjim ponosom pred ponosnega kardinala. »Dasi mi vaša eminenca,« je rekel »ne dovolim denarja ne orožja, da bi kljuboval nevarnostim in se pogumno lotil v zasedi prečežih baronov, sem vendar pripravljen na odhod. Njegova svetost me je napravila za rimskega senatorja in prosim vašo eminenco, da me po običaju potrdite v ti moji lastnosti.« Privoščil bi vam, da bi bili videli, kako debelo je gledal ponosni Španec, kako je zarudel in nagubančil čelo. Ugriznil se je v ustnico in le malo govoril.

»Je-li Rienzija potrdil za senatorja?«

»Da, in blagoslovil ga je in mu potem ukazal, naj odpotuje.«

»Senator!« je vzkljnil sivolas velikan, ki je poslušal s prekrižanimi rokami. »Jaz ne ljubim naslovov, ki so jih imeli patriciji. Bojim se, da bo z novim naslovom pozabil na svoj stari naslov.«

»Je, Cecco del Vecchio — vi ste vedno nergač,« je dejal prodajalec sukna, ki mu slavnosti nikakor niso delale škode. »Fej — meni se pa zdi, da senator ni tako novopečen naslov, kakor tribun. Upam, da bo pri-

rejal vsaj mnogo slavnosti. Rim je bil dosti dolgo žalosten. Slabi časi so bili za nas štunarje, na vero.«

Rokodelc se je zaničljivo nasmehnil. Spadal je med tiste, ki so delali razloček med predkupci in delavci in je trgovca skoro tako črtil, kakor plemenitaše.

»Dan že pojema,« je zopet dejal mali mož. »Vsak čas mora priti. Njegova žena mu je že pred dvema urama z vsem spremstvom šla naproti.«

Komaj je bil mož izgovoril te besede, se je začelo med množico močno valovanje in premikanje in koj na to je naglo prijezdil po cesti jezdec, ki je razganjal ljudstvo kličoč: »Nazaj — prostor — dajte prostor za rimskega senatorja!«

Množica je utihnila — potem je vse zamrmralo in zopet utihnilo. Na balkonih in na oknih zbrani gledalci so stegovali vravove. Iz daljave se je oglašalo konjsko peketanje in začule so se trombe; potem so se na koncu ceste pojavile zastave — za svetlelo so se sulice in hitro na to je vsa množica kakor z enim glasom začela vpiti: »Že gre, že gre!«

Adrian se je umaknil iz množice do zida. Tam se je naslonil ob hišo in ogledoval bližajoči se velesijajni sprevod.

Najprvi je prišel oddelek rimskih jezdecov, ki so bili šli senatorju nasproti. Po šest jih je jahalo v vrsti in vsi so držali v rokah oljke

vejce. Pred vsako stotnijo je vihralo bandero z napisom: »Obnovitev svobode in mira.« Ko so prinesli bandero mimo gruče, koder je stal Adrian, je ljudstvo burno pozdravljalo vse bolj znane priljubljene može. Po obleki in oprepi je spoznal Adrian, da so jezdeci večinoma rimski trgovci, ljudje, o katerih je vedel, da cenijo svobodo samo tako, kakor vsako spekulacijo.

»To je pa zanesljiva opora,« si je mislil Colonna. »Kaj pride neki zdaj?«

Zdaj so prišli v blestečih oklopih nemški najemniki. Po številu jih je bilo dvestopetdeset. Stuzili so prej Malatesti v Riminiju in bili pridobljeni za Rienzija z zlatom Montrea-lovih bratov. Bili so veliki, močni — mirni, temnogledi in disciplinirani. Gledali so na ljudstvo na pol z barskimi občudovanjem, na pol pa s prešernim preziranjem. Videti je bilo, da je njih prihod množico prestrašil.

»Sramota,« je renčal Cecco del Vecchio. »Kaj potrebuje ljudski prijatelj meče, ki morajo ščititi kakega Orsinija ali Malatesto! Sramota!«

Nihče se ni oglašil, da bi nezadovoljnemu velikanu velel, naj molči.

Njegova edina obramba pred baroni,« si je mislil Adrian, »in še te le, če jih dobro plača. Po številu jih je premalo.«

(Dalje prihodnjic.)

nejše. Pomembnejše je, da je drž. posl. Einspinner priznal milostno slovenskim obrtnikom na Sp. Štajerskem pravico do lastne zveze obrtniških zadrug — samo seveda »čisto slovenske« morajo biti. Do spoznanja so torej gospodje le prišli, da je na Sp. Štajersko slovensko obrtništvo, ki se mu ne bo dalo stalno kratiti pravice do lastnih stanovskih organizacij. Prepozna je torej po Einspinnerjevem mnenju le še točka, da se k slovenski strokovni obrtniški organizaciji ne sme pritegniti neslovenskih zadrug. Naj bo Einspinner potolažen! Nemškutarjev ne rabimo, pač pa bomo gledali, da se nam pridružio s časom ne le vse slovenske, temveč tudi tiste danes še nemške zadruge, v katerih je mestoma do 1/3 slovenskih članov. Sicer pa se bomo še na Einspinnerjevo izjavo sklivali! — Tajniku graške trgovsko - obrtne zbornice dr. Kamenitzkemu so najbolj na poti tiste 3 uboge slovensko - nemške obrtnonadaljevalne šole na Sp. Štajerskem, ki spadajo sedaj pod ljubljanski inspektorat. Govoril o tem, da se hoče vse »pokranjčiti« — ali aplavza je bilo malo. Spomina vredno je, da se je sprejela resolucija, v kateri — gornjštajski, koroški in celjski udeleženci nemškega obrtnega shoda zahtevajo, naj se spravijo šoštanjska, šentjurska in žalska obrtno nadaljevalna šola pod graški inspektorat. V isti resoluciji se tudi protestira proti vpeljavi veronauka na obrtnonadaljevalnih šolah. — Marček je bil s svojim govorom dolgočasen kot vedno. — Končno so ustanovili zvezo obrtnih in kolektivnih zadrug za okrožje graške trgovsko - obrtne zbornice, kateri bo načeljal celjski Mörtl (!). V odboru sta iz Sp. Štajerske še mariborski Kral in ptujski ekola. Druge nesreče očividno ni bilo.

Iz Celja. (Različne novice.) G. dr. Janko Serneč je daroval celjski »Dijaški kuhinji« namesto venca na dr. Brenčičevo krsto 15 K. Priznana hvale! — V zveza narodnih društev je priredila minuli petek v celjski Čitalnici izvrstno obiskano predavanje. Predaval je prof. dr. L. Pivko iz Maribora »o kulturnih bojih v slovenskem slovstvu« — poljudno in temeljito kakor to zna samo on. Želeli je, da bi se predavanja v Čitalnici nadaljevala. — Sokolski zlet priredila, kakor čujemo, dne 16. junija celjski in šentjurski »Sokol« skupno na Blagovno.

Iz Celja. Po mestu se ugiba, koliko dobi nemški odvetnik dr. Zanger za zagovor Kregarja in njegove žene? Pravi se, da do 2000 K. Ker tako velike vsote gotovo ne bode mogel plačati Kregar iz svojega žepa, bo pomagala »Slovenska Straža«. Dr. Zanger bo potem že spustil kako kronco več za »Südmark« in »Schulverein« — dve društvi, ki posebno blagodejno delujejo na Štajerskem. Celjskim Slovincem je priporočati, da marljivo pristopajo in darujejo za »Slovensko Stražo«. Imena in darove teh rodoljubov bomo ob priliki priobčili tudi v »Slovenskem Narodu«.

Iz Celja. (Velikanski nemški polom.) V konkurz je prišel nemški stavbarski podjetnik, inženir Viljem Lindauer. Konkurzni komisar je deželnosodni svetnik dr. Kotnik, začasni upravitelj konkurzne mase pa odvetnik dr. Schurbi. Govorilo se je že pred nekaterimi tedni, da pride ta mož v konkurz, a takrat so si ga celjski nemški krogi še prizadevali rešiti. Pasiv bode bojda do 800.000 K, med njimi nepokritih do 600.000 K. Prizadeti so posamezni celjski Nemci in pa razni nemški denarni zavodi. Lindauer je tudi začel lani staviti novo mestno deško ljudsko šolo in je sedaj prej prišel v konkurz ko jo je dogotovil. Te stavbe se bodo gotovo v največjem navdušenjem spominjali tisti nemški obrtniki, ki so pri njej dobili priliko za — mastne zaslužke. Lindauer je posestnik žage in precej praznih host pri Vitanju. Tam je tudi postavil električno centralo. Polom te edine večje nemške stavbarske tvrdke v Celju je med našo nemško kliko povzročil umljivo pobitost.

Posavska podružnica S. P. D. priredi dne 2. junija pri ugodnem vremenu izlet na Mrzlico. Odhod iz Zidanega mosta ob 8. zjutraj z vlakom do Hrastnika, od tam pa peš naprej; za dame bode preskrbljen voz. Povratek poljubno, ali pa skupen po domenu. Pripominjamo, da priredi ta dan tudi celjski odsek savinjske podružnice izlet na Mrzlico, in kakor čujemo, tudi majhno veselico. Vsi Posavčani tedaj 2. junija t. l. na Mrzlico! — Planinski pozdrav!

V Mariboru je umrl sodni svetnik Rotner, znan kot eden najzavednejših slovenskih sodnih uradnikov na Štajerskem. Pokojnik je bil dlje časa okrajni sodnik na Vranskem. Pokojnikovo mrtvo truplo prepeljejo iz Maribora v Lembah, kjer ga položijo k večnemu počitku.

Vrlenu narodnjaku bodi ohranjen trajen spomin! — Pogreb bo jutri popoldne ob dveh.

Drobne novice. Iz Ptujja. V konkurz je prišel tukajšnji nemški trgovec Wegscheider. Začasni upravitelj konkurzne mase je odvetnik dr. Plachki v Ptujju. List za listom pada! — V Slov. Bistrici je umrla 26. maja po daljši bolezni 35 let stara Josefa Sattler. — Iz Slov. Bistricice poročajo: Dne 24. maja je umrl v Budimpešti Juli grof Attems, star 75 let. Mariborski pogrebni zavod je spravil truplo v rodbinsko rakev v Zg. Polskavo. Tam že tudi počiva prva njegova žena, roj. baronica Post. Otrok ni zapustil. Eden od njegovih nečakov je bil svoj čas okrajni glavar v Mariboru, drugi je pa sedaj ritmojster pri 5. dragonskem polku v Mariboru. — Iz St. Ilje v Slov. gor. poročajo, da je tamožnji slovenski župan Thaler, rodom iz Gorenjske, nevarno zbolel. — Dovi tipen kaplan »Marb. Zeit.« ve poročati, da piše bivši novocerkovski kaplan Mihael Golob različnim ljudem, najbrže v St. Iljo nad Mariborom, iz Milwaukee v Illinoisu razglednice, na katerih je naslikan mlin za premlavanje starih bab v mlada dekleta. Dekleta torej, dostavlja »M. Z.«, tudi v Ameriki ne dajo ognjevitemu gospodu kaplanu miru. — Iz Maribora. Na Binkošti ponoči je skočil pešec 47. pešpolka Fr. Saria iz Sr. Štajerske v Dravo in utonil. Vzrok samomora je neznan. — Imenovan je Pavel Kruljev za poštnege praktikanca v Trbovljah. — Tatvina. V Vili vesi na Bizeljskem so neznan hrvaški tatovi odnesli kmetu Vogležu mnogo vina, slivovke, mesa in drugih reči. Ukradenega blaga je bilo toliko, da so ga na vozu odpeljali. — Razpisano je pri Sv. Jurju v Slov. gor. mesto definitivne učiteljice. Petrazrednica, 2. plač. razred. Prošnje do 20. junija. — Iz Brežic poročajo, da je neznan zločinec blizu Dohove naložil na železni tračnice kamenja. Ako bi železniški čuvaj kamenja pravočasno ne opazil in odstranil, bi se lahko zgodila velika nesreča. — Novo poštno oddajo ustanove s 1. junijem v Mariji - Pušcavi nad Mariborom.

Koroško.

Imenovanje. Višji stavbni komisar mornariškega urada v Trstu ing. Ernest prof. Aichelburg je bil imenovan za učitelja v VIII. činovnem razredu na drž. obrtniški šoli v Celovcu.

Nesreča na kolodvoru v Žihpolju. Kakor smo že poročali, se je dogodila na kolodvoru v Žihpolju železniška nesreča. K tej nesreči se nam še poroča, da je dobil mizarski mojster Jakob Turk iz Borovelnj poskodb na čelu, neka birmanka iz Spodnjega Grada, Marija Dolešnikova in njena botra Ogriso sta bili tudi lahko ranjeni, istokot zidarSKI mojster Košat iz St. Ruperta pri Celovcu in župan Ogris iz Borovelnj.

Težka izguba. Pred kratkim sta padla oba konja posestnika Frana Tupeca iz Velikovca z vozom vred v Dravo ter izginila v valovih. Konja sta bila vredna 1600 K. Hlapec je pustil konja samo malo časa brez nadzorstva.

Primorsko.

Odlikovanje. Nadučiteljica dekliške šole v Trziču Marija Jakopič je dobila naslov ravnateljice.

Iz Šturij. Veliko bobnanja je bilo, da so spravili klerikalci na binkoštno nedeljo iz cele Vipavske par telovadcev-čukov skupaj; to je bila veselica. Kljub bobnanju in velikim plakatom je bila udeležba prav pičla. A kaj šele prireditev, vse klavnoro. No, ni čuda, da so se oni študentki tako kislno držali, kot bi same limone jedli. Klerikalci so tudi hudi abstinenti, da! Protialkoholno gostilno ustanove, pa menda ne za čuke, ker ti preveč radi srebrije rujno vince. Seve pri ti veselici ni manjkalo alkohola, pilo se je, da se je kar kadilo. O, vzgledna občina protialkoholistov! kakor pravi Kalan v »Zlati dobi«, tu se »špegajte in pišite zopet Jeremijade.« Da bi bila veselica čim večičastnejša, je bila (kot) zadnja točka, združena s prosto zabavo. Seve alkohol jim je zavrel v glavi in sedaj se je začela »prosta zabava«. Oni gospod, ki svetnike »malajo«, je zabaval ljudstvo po svoje. Na odru je godbi taktiral, pa ker je to predolgočasno, je začel obračati kozle in nazadnje se je hotel spoprijeti z alkoholom. Toda alkohol je močnejši in gospod malar leži pod odrom v blatu. Škoda, da ni imel gospod organist pri sebi aparata, da bi fotografiral ta prizor. Ker je godba igrala poskočnice, so srbopeteži začeli — plesati. Več menda ni treba pisati, ker s tem so dobro označili klerikalci, kako delajo za ubogo ljudstvo.

Slavnost 25letnice pevskega društva »Hajdrih« na Proseku. Pevsko društvo »Hajdrih« razpošila tole okrožnico: Slavno bratsko društvo! Tam, kjer je pod vodstvom slavnega pokojnega skladatelja Antona Hajdriha prvkrat zadonela himna »Buči, morje Adrijsko«, obhaja letos pevsko društvo »Hajdrih« svoje jubilejno leto, 25letnico obstanka. Jeklena vztrajnost, neomahljivo rodoljubje, požrtvovalnost in navdušenost vaščanov so dovedle društvo v teh letih do uspehov, ki jih ni bilo pričakovati. S ponosom zre društvo v minulost s prijetnim čustvom, da je i ono storilo mnogo koristnega: veselo in neustrašeno gleda v prihodnost. Dan 8. septembra 1912 si je izbralo društvo, da z veliko narodno slavnostjo dovrši program svojega jubilejnega leta. Ta dan pa bodi ne le naroden praznik za Prosek in »Hajdriha«, ampak narodni praznik vseh Slovincem in vseh z nami čutečih vrlih in milih bratov Slovanov. Ta dan naj manifestira narodna in umetna pesem slovanstva, ki je bila ključ do srca dremajočega, v verige sužnosti ukovanega Slovana ter mu vzbudila narodni čut in ponos. Slavi naj se slovanstvo pesem na naših tleh, kjer pevsko društvo »Hajdrih« prvo v tržaški okolici vna s pesmijo ljubav do domovine dolgo dobo 25 let. Da se ta velepomembna slovenost čim častnejše izvrši, ki naj nas in Vas, premili bratje, vspodbudi k nadaljnjemu neutrudnemu delovanju Slovincem in celokupnemu Slovanstvu v korist in ponos, prosimo slavno bratsko društvo naj blagovolji vzeti to naznanilo v znanje, da rečenega dne ne priredi drugih morebitnih slovenskih. Naprošeno je tudi, da bi nam naznanilo že sedaj svoje sodelovanje ali udeležbo, da se skupno okrepimo k nadaljnjemu delovanju. Bratsko društvo! Vsi, ki se veselite naših dosedanjih uspehov, vsi, ki občudujete neustrašeni boj za narodni obstanek ob sinji Adriji, vsi, ki sami občutite težo narodnega boja, prihitite dne 8. septembra k nam na Prosek, da se skupno navdušimo za nadaljno delo. Spored slavnosti: V soboto, dne 7. septembra: Sprejemanje gostov. V nedeljo, dne 8. septembra: Sprejemanje gostov, ogled miramskega parka, divne jame v Briščikih pri Proseku. Popoldne spreved, narodna slavnost s sodelovanjem raznih slovanskih društev. V ponedeljek, dne 9. septembra: Izlet. Morebitni čisti dobiček je namenjen »Olepeševalnemu društvu na Proseku« oziroma skladu za Hajdrihov spomenik.

Razid klerikalnega društva. Krščansko izobraževalno društvo »Mir« na Katinari je prenehalo. Društvo se je prostovoljno razšlo, ker so klerikalni kolodvoje uvideli, da sploh društvo ne more eksistirati.

Trgovsko - politična centrala. Zborovanje trgovsko - politične centralne združenih trgovskih komor in zveze industrijalcev v Avstriji je soglasno sklenilo podpirati predlog trgovskega zastopstva glede subvencioniranja novih paroplovnih prog na Špansko in v Tripolitanijo.

Pred tržaškimi porotniki. Pred tržaško poroto je bil včeraj obsojen na smrt 22letni kmečki fant Peter Jakomin iz Koveda v Istri, ker je umoril nekega kmečkega fanta s tem, da ga je zabodel večkrat z nožem v trebuh. Obsojeni Jakomin je cinično izjavil, da ne reflektira na pomiloščanje.

Aretacija. Včeraj so v Trstu aretirali lastnika zavoda »Bureau de Commerce« in enega njegovega uradnika zaradi nedovoljenih manipulacij. Kaj sta aretiranca zakrivila, še ni znano.

Prepovedan izlet. V Promontore je bil napovedan za predvčerajšnjem izlet športnega društva »Edera«, ki ga je za oblast iz varnostnih ozirov prepovedala.

Lokalni parnik. Neka tržaška družba v Piranu je kupila parnik »San Giorgio«, ki je prevzel redno vožnjo med pristaniščema Portorose-Piran.

Paroplovni promet. Namesto parnika »Helovana« je moral prevzeti v nedeljo parnik »Habsburg« brzovozno službo iz Trsta v Aleksandrijo, ker je bil prvi parnik zaradi zatvoritve Dardanel brez naite. V Trst je došel predvčerajšnjem parnik »Francesca« Avstro-Amerikane s 532 potniki. Večinoma so prinesli izseljenci prihranke s seboj. Med potje je umrl Tržačan Dell' Antonio, ter je našel svoj grob v valovih. Dva Španijola sta se priklutila na Malagi na krov ladje ter se tam skrila; v Trstu so ju izročili policiji. — Predvčerajšnjem je došel Lloydov ekspresni parnik »Dunaj« iz Aleksandrije v Trst. Prinesel je s seboj mnogo pasažirjev, ker se začelja sedaj beg Egiptčanov proti severu. Med drugimi so dospeli v Trst, kar je v očigled italijanskim žikanam v Sredozemskem morju zelo

zanimivo, tudi Ahmed beg, senator Cremieux, Hasan beg, Mohamed Heddia beg, baron sir Rudolf Slatin paša, generalni nadzornik v Sudanu in drugi. S 1. oktobrom namerava naša zvesta zavezanka Nemčija, — da olajša avstrijski industriji in avstrijskim prometnim družbam delo — ustanoviti konkurenčno progno, ki se bo dotikala tudi otoka Krfa.

Dnevne vesti.

«Da zmaga morala!« Včerajšnji »Slovenec« je napisal ta - le stavek: »S. L. S. bo nadaljevala svoj boj, da se politične razmere izčistijo, da zmaga morala, da se politično življenje pri nas do korenine izboljša v prid celemu narodu.« — Stranka ljudskih sleparjev govori o — morali! Ali si more kdo misliti večje impertinence? Klerikalci pa morala, to sta dva, drug drugega izključujoča pojma! Ali je sploh v delovanju klerikalne stranke zaslediti le trohice morale? Zaman bi se trudili, izslediti kaj takega, zakaj vse javno in zasebno delovanje klerikalne stranke ni ničesar drugega, kakor ena edina dolga veriga nemoralnosti in korupcije. Ali je sploh ta stranka kaj dosegla s — poštenimi sredstvi? Z najmirnejšo vestjo lahko trdimo, da niso dosegli klerikalci niti najmanjše stvarice, pri kateri bi ne rabili do skrajnosti nepoštenih in nemoralnih sredstev! Ali naj naštejemo njihove »moralne« čine? Treba bi bilo napisati cele knjige. Pri deželnozborni volilni reformi so naprednjake ogoljufali, z najinfamnejšimi denunciacijami so povzročili nepotrdeve župana Ivana Hribarja, z najnagnusnejšimi manevri, v katerih so zopet igrale glavno vlogo najpodlejšje denunciacije, so izpolnili sebi ugodno občinsko volilno reformo v Ljubljani, trgovsko in obrtniško zbornico so si hoteli priboriti z goljufijami, »Kmetijsko družbo« so si prilastili z najsurovejšim nasilstvom itd., itd. Kdo bi sploh mogel naštetati vse njihove »moralne« čine, ki jih je legijon? In ti ljudje, ti subjekti, te moralne propalce, ki so edini zanesli nemoralno in korupcijo v naše politično življenje, si upajo sedaj govoriti, da bodo oni poskrbeli, da zmaga morala, da se politične razmere izčistijo, da se politično življenje pri nas do korenine izboljša v prid celemu narodu! Je pač tako, kakor da bi tat govoril o poštenosti!

Narodnim Slovincem v premislek in ravnanje! Klerikalni »Gorenjec« je v soboto priobčil članek, ki se končuje z vzklikom: »Boj za vero, četudi izkrvavi mučeniški narod!« To se pravi z drugimi besedami povedano: Naj se Slovinci potujčijo, naj se ponemčijo in polahonijo, samo da ostanejo katoliški in klerikalni, to je v oblasti duhovščine in farške bisage. »Gorenjec«, ki ga urejuje zloglasni Tone Kobler, proglašja sedaj očitno tisto načelo, ki ga je pred leti izrekel monsignor Podgorc, rekoč: »Vseeno je, ako se koroški Slovinci ponemčijo, samo da ohranijo presveto katoliško vero« in ki ga je takrat klerikalno časopisje skušalo ker je to kazalo, na vse načine utajiti. Zdi se torej, da smatrajo sedaj klerikalci čas za ugoden, da odkrito povedo svoje mišljenje: »Boj za vero, četudi izkrvavi mučeniški narod!« Pa stavimo, da se bodo pri prvi priliki ti črni internacionalci mogočno trkali na prsi in kričali, da ni bolj navdušenih in narodnih Slovincem, kakor so oni in da so oni sami in edini rešitelji slovenske domovine in slovenskega naroda. Kdaj bo narod izprevidel, da se nahaja v rokah političnih sleparjev, ter vrgel čez prag takšnje svoje »osrečevalce«, ki si upajo odkrito pripovedovati, naj v zame vrag vse Slovence, samo da oni ostanejo pri polni bisagi?

K snočnemu Kregarjevemu slavju je došla iz Beljaka brzovjavka nastopne vesbine: »Mecenu, bogato podpirajočemu — ne iz lastnega žepa, marveč iz nevsahljivega »Katoliškega sklada« razne desperadose vdinjajoče se »Eselesu«, Ljubljana, Dom katoliških ljudskih sleparjev. K vašem današnjem oprostitnem slavju čestita iskreno vam dobro znani, toda v Celju zatajeni, za časa brezposelnosti bogato pogoščeni in podpirani, vedno hvaležni nekdanji sootrudnik Venčeslav B. — Radovedni smo, če se bo Kregar sedaj spomnil na tistega »mladega brezposelnega človeka«, ki ga je najel, da je v njegovem stanovanju prepisoval občinski kataster, »ne da bi ga vprašal za njegovo ime.«

Rekurz proti dopolnilnim obč. volitvam v Spodnji Šiški, ki so ga vložili socialni demokratje, češ, da je eden izmed izvoljenih naprednih odborniških namestnikov — dninar, ki živi od svoje dnevne plače, je deželna vlada zavrnila. S tem so ure klerikalnega občinskega gerenta Zajca štete in Spodnja Šiška dobi po dolgem času zopet naprednega župana. Prepričani smo, da bo

vsakdo, ki bo izvoljen za župana, blaz na svojem mestu, ki bo vnet za možar občine in njenega prebivalstva, a bo obenem tudi krepko stal na braniku za slovenski in napredni značaj krasno razvijajočega se ljubljanskega predmestja Šiške.

Osebnosti. Princ Parmiski, stotnik v generalnem štabu, je dopel včeraj s soprogo na povratku iz Opatije na Dunaj v Ljubljano.

Iz justične službe. Višje deželno sodišče je imenovalo gosp. dr. Vladimira Travnerja pri okrajnem sodišču v Ljubljani in gosp. Jakob Jermana v Novem mestu za avskultante.

Imenovanja in odlikovanja. Generalni prokurator najvišjega in kasacijskega sodišča tajni svetnik vitez Schrott je dobil povodom svoje vpkojitve najvišjo pohvalo. Deželni poslanec Anton grof Wiedmann Szelnicki je bil imenovan za tajnega svetnika. Sekcijski šef v fin. min. dr. Kazimir vitez Galeski je bil odlikován z železnim križcem II. reda. Ministerijalni svetnik v justičnem ministrstvu dr. Alfred Schöber je bil imenovan za sekcijskega šefa. Dvorni svetnik in višji državni pravnik na Dunaju dr. Hugon Högl je imenovan za generalnega prokuratorja pri najvišjem sodnem in kasacijskem dvoru. Ministerijalni svetnik v justičnem min. Karel Janowitz je dobil naslov sekcijskega svetnika. Dvorni svetnik v jus. min. Fran Emil Conte Smechia je imenovan za senatnega predsednika pri najvišjem sodnem in kasacijskem dvoru.

II. znamenje na obzorju. Zadržna številka klerikalnega »Gorenjca« priobčuje v obliki posetnice tole naznanilo: »Tvrda Zabret & Huter v Britofu pri Kranju naznanja, da je preselila svojo pisarno iz Kranja k tovarni v Britof pri Kranju.« —

Vlom na Dolenjski cesti. Na napad v »Slovenec« hočem javnosti podati nekaj stvarnih podatkov. Na osebne žalitve ne odgovarjam. Meni je vedno le za stvar, nikdar pa za osebne koristi posameznikov na škodo drugih. Direktorij užitninskega zakupa je sklenil zidati, še predno sem bil jaz v direktoriju, novo hišo na Dolenjski cesti in zraven tudi prostore, kateri bi se lahko oddali v najem za policijsko stražnico. Ko je bilo poslopje gotovo, sem večkrat opomnil bivšega gosp. župana, kdaj se stražnica preseli. Končno mi je bivši gosp. župan rekel, da se je nadzorstvo policije odločilo izjavilo proti premetitvi. Pri Grubarjevem mostu mora ostati stražnica, ker je tam sredina okraja in križišče cest. Tudi bi bilo za stražnico predaleč potem do Sv. Jakoba. Ko je bil na magistratu gosp. vladni svetnik Laschan, so se omenjeni prostori oddali v najem sedanemu trafikantu Juri Marenčcu pa na vsak način hoče spraviti trafikanta vun, zato je naprosil gosp. občinskega svetnika Štefeta, da je stavljal nujni predlog, da se stražnica premeti. Klub narodnih občinskih svetnikov je sklenil, da se predlog odkloni, ker se stražnica od Grubarjevega mostu ne sme premetiti, samo za Dolenjsko cesto pa ne kaže ustanoviti nove policijske postaje. Gotovo pa je, da se bode tudi v tem delu mesta, kakor drugod, policija pomnožila, da bo več mož ponoči lahko svoj rajon večkrat obhodilo. Vlomi pa vsled tega ne bodo izostali, ker stražnik ne more vedno stati pred vsako hišo. Dokler bo v Ljubljani pri osuševanju Ljubljanice toliko delavcev, bodo vedno po raznih delih mesta vlomi, in to brez ozira kje je policijska stražnica. Kjer taki potepuhi zapazijo ugoden lokal, vlomijo, če je tudi policijska stražnica najbližnja sosed. Pri Marenčetu je najbližnji sosed užitninska postaja, kjer mora vso noč čuti užitninski paznik, v bližini spi gospodar, nad oknom, kjer se je vlomilo, pa je stranka, a vendar vsi skupaj niso nič slišali. Tudi hodijo po cesti policijski stražniki in nočna straža, a vlom se je vendar izvršil. V seji bi se jaz ne bil oglasil k besedi, ker je bil že klubov sklep, a občinski svetnik Štefe je svoj predlog utemeljeval s trditvami, da na Dolenjski cesti ni človek več varen življenja in imetja, ker so vedno vlomi, napadi in poboji. Po takih neutemeljenih trditvah in blatenju prebivalstva sem bil izzvan, da se oglasim k besedi, da zavrnem neopravičene očitke. Se dane lahko s mirno vestjo trdim, da tak mirnega dela mesta ni, kakor je ravno Dolenjska cesta. To so uvideli tudi meščani, zato zadnji čas jako radi posečajo Dolenjsko cesto, ker so varni in dobe dobre in pošteno gostilne. Sedaj se pa drzne v javni seji občinski svetnik trditi kaj takega o Dolenjski cesti, da bi s tem škodoval poštenim gostilničarjem, in to edino za to, da bi spravil Marenčetu neljubega »pemskega muzikanta« ob boren košček kruha. Vsa leta, kar sem tu, se ni zgodil na Dolenjski cesti noben napad, nikakoli poboji. Vlom je bil prvi in edini sedaj pri Marenčetu, a

sta vlomila tujca in sta podnevu pila pri Marenčetu, da sta si vse ogledala. Ali je bolj modro delati za splošni blagor svojega kraja in se potegovati za njegovo dobro ime, ali pa, na ljubo eni osebi, dotični kraj blatiti in škodovati kraju, o tem naj sodi javnost. Osebnih lahorik ne iščem, pač pa bom slej ko prej po svoji moči skušal delati v občinskem svetu za blagor vseh meščanov. Za javno varnost je skrbil prav tako na Dolenjski cesti, kakor po drugih delih mesta. — A. Likozar, občinski svetnik.

— Na angažma gostuje, kakor poročajo hrvaški listi, dosedanji režiser slovenskega gledališča g. Hinko Nučič v Zagrebu v soboto dne 1. junija. Igral bo Tokera v Leugyevlovi drami »Tajfun«.

— Ljudski koncerti na vrtu Narodnega doma v Ljubljani. Da se družabno življenje v Narodnem domu nekoliko dvigne, bode restavratorsko vodstvo od slučaja do slučaja prirejalo na vrtu ljudske koncerte. Vrt z obločnicami in žarnicami razsvetljen, je po splošni sodbi eden najlepših restavratorskih vrtov v Ljubljani, na katerem ima prostora mnogo nad 1000 ljudi in ima to prednost, da je v slučaju slabega vremena na razpolago velika in zračna arena. Prvi tak ljudski koncert bode ob otvoritvi vrta v nedeljo, dne 2. junija ob pol 8. zvečer v vstopnino 40 vin, za osebo, pri katerem sodeluje popolna Slovenska Filharmonija pod osebnim vodstvom kapelnika g. Teplega in iz prijaznosti pa pevsko društvo »Slavec«.

Med mašo zblaznel. V Gorjah pri Bledu je v nedeljo med mašo neki kmetič zblaznel. Med »zavživanjem« se je mož sskel do golega ter se z velikim krikom vrgel na tla. V cerkvi je nastala velika zmeda in panika, ker pretežna večina navzočih ni vedela, zakaj se gre. Ljudje so jeli vse vprek kričati in bežati iz cerkve. Eni so kričali: »Gospod« so znoreli, posebno pobožne žene pa so vpile in tarnale, dokaz v kakem duhu so vzgajene: — »Socijalni demokrat« je gredo — cerkev podirati. — Druge nesreče ni bilo.

Iz Dragatuša nam pišejo: Dozdej je bila pri nas vsak Binškošni ponedeljek maša na Tanči gori. Od vseh strani prihajajo ljudje, da počaste sv. Ano. Toda župnik Novak je postal v zadnjem času preobčestven in ni hotel iti na Tančo goro, četudi je bil za to plačan. Več sto ljudi je zastoj čakalo na župnika. In ko so zastoj čakali, so začeli godrnjati in naposled tudi kletiti. Župnik Novak si pač misli, da dela, odkar je dobil na svojo stran par kimovcev in odkar se je vgnezdila pri nas klerikalna politika, kar on hoče. Za njega ne veljajo ne človeške, ne božje postave. Cerkev mu ni več hiša božja, temveč prostor, kjer psuje nedolžne ljudi in kjer dela politično združbo. Na Binškošni nedeljo ni pridigoval o tem, kar bi moral pridigovati, temveč je govoril o kravah in psihi. Po našem mnenju to vendar ne spada v cerkev. In ljudje so popolnoma po pravici že ogorčeni. Marsikateri vaščan, ki je prej slepo verjel župnikovim besedam, je začel dvomiti in se odvrtači od župnika. In če župnik še vedno računa z neumnostjo in nerazumnostjo svojih ovčic, se bo naposled morda presneto vrezal. Tudi naj se preveč ne zanaša na župana, ki ga je pravzaprav on posadil na županski stolec. Za zdaj ima sicer župnik občino v rokah, ker je župan le njegovo orodje, vendar bo pa prišel čas, ko bo ljudstvo izpregledalo in pokazalo nezmožnemu županu in zdražbarskemu župniku, ki je vse prej nego božji namestnik, pot, po katerem naj gre iz občine. Čudno se nam pa zdaj, čemu nabira župnik Novak vedno nekake podpise, čemur se je uprl celo neki posestnik s Tanče gore. Zasedovali bomo natančno to stvar, pa tudi vse delovanje župnikovo ter razkrinkali pred vsemi občani. Smo pač samostojni kmetje, ki se ne damo na vrviči voditi. Sicer pa svetujemo župniku, naj vendar že enkrat začne izpolnjevati dolžnosti, ki mu jih nalaga njegov stan.

Iz Bele Krajine nam pišejo: Skoro gotovo mi javnost ne bo verjela, kar bom poročal; in res, čudno je, da je to mogoče v dvajsetem stoletju. Podjetnik Lončarič uganja s svojimi delavci pravo tlako. Če greš ob nedeljah po cesti, srečaš sto in sto obupanih in nezadovoljnih delavcev in če jih kaj vprašaš, jamejo se bridko pritoževati proti Lončariču. On namreč plača delavce na dan 2 krone 20 v in 2 K 50 v, za hrano pa si zaračuna 1 K 80 v. Če pride slabo vreme, koliko potem ostane revnemu delavcu? Zgodilo se je, da so siromaki delali en mesec in pol in dobili cele plače 3 vinarje. In nič ni čudnega. Lončarič prodaja v svojih barakah vse 40 % dražje kot se v drugih trgovinah prodaja. Delavec je navezan pri njem kupovati, če ne,

ga takoj odsluži. Drugega ne morem reči kakor, to je navadno odiranje delavskih trpinov. Zato pozivamo v imenu vseh prizadetih slavno vlado, trgovsko in obrtno zbornico, pa tudi slavno okrajno glavarstvo, ki mu je tebični meni nič podelilo kar osem koncesij takozvanih stiskalnic, da napravijo temu neznosnemu stanju energično konec ter preprečijo tako nezaslišno in barbarsko izkoriščanje ubogega delavstva!

Rokoborbe v cirkusu Stutzbart privabijo vsak večer obilo gledalcev. Pri snočni rokoborbi bi se bil moral boriti Jurman s Christnsenom, toda Jurmana ni bilo. Borili so se trije pari, najlepša je bila borba med Czajo in Schneiderjem, ki sta oba močna težka in zelo rutinirana borilca. Za današnje rokoborbo se je oglašil domačin Klobčavar, ki se bo boril s Francozom. Borba zna biti zanimiva.

Kinematograf »Ideal«. Senzacijska drama »Gospodična gospa« predvaja samo še danes pri večernih predstavah. Izmed komičnih slik ugaja posebno »Moric proti alkoholizmu«. Jutri »Specialni večer« s krasno izbranim sporedom.

Prijeta prodajalca čevljev. Včeraj sta prišla v neko gostilno v Kolodvorski ulici dva mlada, tuja človeka ter hotela prodati 3 pare finih, novih, ženskih čevljev. Ker se je to domačim zdelo sumljivo, so obvestili stražnika, ki je takoj prišel tja. Komaj ga zagledata, planeta skozi kuhinjo na dvorišče, kjer ju je stražnik v neki zagati ujel uklenil in aretoval. Med plahanjem, je eden skril en par čevljev v žep, enega je vrgel v kuhinjo pod mizo, enega je držal pa v roki, češ, da so to čevlji njegove ljubimke iz Beljaka, pa jih je vsled tega prinesel sem, da bi jih dražje prodal. Prvi je Pavel Maitz, rojen 1892 v Gradcu, drugi pa Fran Metzger, roj. 1880 v Beljaku, ter sta po poklicu oba monterja. Kakor se je dognalo, sta obiskala razne trgovine ter si dala prinesiti v svrhu izbire cele množice blaga, kupila sta pa kaj malenkostnega, ali pa nič. Nedvomno sta to delala z namenom kaj krajsi. Oba navihanca so izročili sodišču.

Zabavna vlaka. Danes zjutraj točno ob 5. uri se je odpeljal iz Ljubljane v Trst posebni vlak na poučni izlet, katerega je priredilo avstrijsko mornariško društvo okoli 600 dijakov, njih profesorjev in roditeljev, odnosno spremljevalcev; ob 9. uri pa so se s posebnim vlakom odpeljali gostilničarji in gostilničarice okoli 1200 po številu v Postojno, kjer si ogledajo znamenito jamo. Pri vseh izletnikih je vladalo izborna razpoloženje.

Cvet. V Mestnem logu je zasačil čuvaj več mladih paglavcev, ki so razdrili ščinkovčevo gnezdo ter pobili vse jajčke. Tu je pač na mestu leskovka.

O te punce! Danes ponoči sta se dva zaljubljenca v Kolizejski ulici zaradi nekega dekleta prepevala in pri tem tako vpila, da so ljudje iz raznih hiš drli k prizoru.

Nesreča. Včeraj si je na šolskih stopnicah v Osilnici pri Kočevju učitelj Fran Povše pri padcu zlomil desno nogo, vsled česar so ga prepeljali v deželno bolnišnico.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvorja odpeljala 20 Macedoncev in 12 Hrvatov.

Našel je g. dr. Vladimir Kreč je našel zlat prstan. — Tudi posestnik g. Štefan Klun je našel v brzovlaku med Ljubljano in Brezovico zlat prstan, katerega dobi lastnik pri najditelju v Hrenovi ulici št. 3.

Narodna obramba.

Velikodolinska podružnica družbe sv. C. in M. priredi 9. junija ob 3. uri popoldne v Kalinovi gostilni na Bregani vrtno veselico s petjem, srečolovom, šaljivo pošto itd. Vstopnina 20 v.

Društvena naznanila.

Dramatično društvo v Ljubljani ima svoj letošnji občni zbor v četrtek, dne 13. junija 1912 v Čitalničnih prostorih. Dnevni red in čas zborovanja se bosta pravočasno naznanila po tukajšnjih dnevnikih. — Odbor.

Velika grajska veselica na ljubljanskem Gradu. Pevsko društvo »Slavec« priredi v nedeljo 23. junija na ljubljanskem Gradu veliko grajsko veselico v korist pogorelcem v Tomačevem. Veselica bo na široki podlagi zasnovana in se bo že dopoldne pričela.

Ustanovni občni zbor krajevne skupine za vzgojo policijskih in vojniških psov v Ljubljani se vrši danes ob 8. v srebrni dvorani Grand hotela »Union«, na katerega se p. n. člani vljudno vabijo. Odbornik in odposlanec glavnega društva za policijske in vojnne pse na Dunaju, gospod Karol Harbauer, nadporočnik v

pok. in pisatelj, bode obenem predaval o policijskih in vojnih psih. Gostje dobro došli! Po predavanju vrši se sprejem članov in potem volitev odbora.

Litjska podružnica »Slov. planinskega društva« napravi prihodno nedeljo, dne 2. junija t. l. celodnevni izlet na Sveto Planino in Čemšeniško Planino. Odhod iz Litije ob 5. uri 22 minut zjutraj z vlakom do Zagorja, od tam čez Kotredež na Sveto Planino in Čemšeniško Planino; povratek čez Čemšenik, Medijo v Zagorje.

Prosveta.

E. Ganglovo dramo »Sin« uprizaro društvo »Bratstvo«, kakor smo že poročali, v soboto, dne 1. junija v areni »Narodnega doma«. Potrebne rekvizite bo posodil Prvi slovenski pogrebni zavod gosp. Josipa Turka. Po predstavi ples in prosta zabava. Geslo ljubljanskega občinstva bodi: v soboto vsi v areno »Narodnega doma«!

Rnjževnost.

— »Slovenska žena«. 4. in 5. številka se bo začela te dni razpošiljati. Čeprav je zanimanje za te edine slovenske ženske liste še precej veliko, vendar še mnogo slovenskega ženstva ni napravilo svoje dolžnosti ter se naročilo na list. Zlasti večji kraji, kakor Kranj, Idrija, Novo mesto in drugi niso v tem oziru napravili svoje dolžnosti. Dočim imajo Cehi kakih deset dobro uspevajočih ženskih listov, smatra pri nas del slovenskega ženstva ženski list kot nekaj balast. Slovensko ženstvo bo v javnosti le takrat napredovalo, če bo imelo glasilo, ki zna braniti interese slovenskega ženstva. V tej številki bo »Slovenska žena« priobčila zanimiv članek o žalostnem položaju poštnih uradnic. Ker stane list za pošne uradnice samo šest kron na leto, upamo, da bodo pošne uradnice vpoštevalce list, ki hoče braniti njihove interese. Vsaj je pa tudi poslednji čas, da se naše uradnice, naj si bodo državne ali privatne, organizirale. Podlaga dobri organizaciji je pa list. Končno vabimo vse slovensko ženstvo, da naroči ta edini slovenski ženski list. — Uredništvo in upravnništvo je v Spodnji Šiški št. 208.

Izpred sodišča.

Porotne obravnave pri okrožnem sodišču v Novem mestu.

V torek bi se morala vršiti obravnava o uboju, ki ga je v smislu obtožnice izvršil Janez Brulc, posestnik sin iz Brusnic nad ciganom Rajhartom. Ker pa se dvema pričama, cigankama ni moglo dostaviti obvestilo in je obtoženec zahteval, da prideta k razpravi, se je ta slučaj preložil na prihodno zasedanje.

V sredo dopoldne sedi na zatožni klopi 19letni posestnikov sin Josip Rozman iz Karteljeva pri Novem mestu. Obdolženec je dne 10. marca 1912 pil v Mikličevi žganjarni v Spod. Karteljevem in se nekoliko vinjen vračal proti domu v Zgor. Karteljevo. Prišedši do hiše Antona Lokarja, je začel preklinjati in Antonu Lokarju očitati, da je po krivem pričal zoper njega. Anton Lokar, ki je stal z Janezom Bojancem pred hišo, je obtožence mirno opomnil, naj gre domov. Obtoženec je pa nadalje preklinjal in kričal: »Porca madonna, kdor ima korajžo, le sem k meni«. Da odpravi razsajajočega, je stopil Franc Florijančič k obtožencu in mu iz lepa prigovarjal, da naj gre domov spat. Ker pa obtoženec le ni hotel iti, ga je Florijančič nekoliko odrinil, tako da se je obtoženec vsedel na tam ležeča drva. Ko je vstal, se je obrnil proti Florijančiču, udaril z nogo proti njemu, kakor da bi mu hotel izpodnesti nogo in istočasno sunil Florijančiča z nožem v trebuh ter mu prizadjal pod levim rebrom obokom 3—4 cm dolgo, 1 cm zevajočo rano. Vsled silovitosti sunka in ker je obtoženeц stal v trenutku na eni nogi, je izgubil ravnotežje in padel na tla. Vstal je pa takoj in zbežal proti domu od Florijančiča, ki se je držal za trebuh in tožil, da ga je sunil in da je od krvi že ves moker. Florijančiča so odpeljali še isti večer v bolnico usmiljenih bratov v Kandijo, kjer je bil zaslisan in dne 24. marca umrl vsled vnetja trebušne mreine.

Obtoženi sicer ne priznava dejanja, a ga tudi ne zanika, ampak se zanjovarja, da je bil vsled popivanja popolnoma vrtoglav, tako da ni vedel, kaj da dela in da je ravnal v silobranu, ker ga je pijanega Florijančič vrgel na tla in na tleh suval. Priče izpovedo, da so dobile vtisk, da ni bil zelo pijan, ker ni v žganjarni pil več kakor osminko žganja. Večina prič izpove, da je obtoženeц zelo razburljiv, zlasti če pije le ko-

ličkaj opojne pijače. Nadalje izpovedo priče, da obdolženec ni zahajal v družbo fantov, ampak da je čudak in duševno manj vreden. Sodna izvedenca dr. Vavpotič in dr. Strašek sta ga v zaporu večkrat opazovala in po raznih poskusih prišla do zaključka, da je sicer pomanjkljivo razvitega duha, ne pa v toliki meri, da bi ne bil odgovoren za svoje dejanje.

Porotniki potrdijo vprašanje o krivdi uboja in zanikajo dodatno vprašanje o popolni pijanosti. Sodni dvor obsodi obdolženca pod predsedstvom sod. svetnika Zmavca na dve in pol leti težke ječe, poostrene s postom vsako četrtno in trdim ležiščem na dan uboja, in v povrnitev stroškov kazenskega postopanja.

Železniški tat Dušan Štefanovič.

Iz Celja poročajo: Sodni dvor je stavil porotnikom šest glavnih vprašanj, ki so jih ti soglasno potrdili. Na podlagi tega pravoreka je bil Dušan Štefanovič obsojen na šest let ječe. Ko odsedi svojo kazeno, ga bodo izgnali iz Avstro-Ogrske.

Razne stvari.

* Pameten sklep čeških ognjegascsev. Češka ognjegaska društva so sklenila, da se v bodoče ne bodo več udeleževala cerkvenih slavnosti.

* Čin blaznega. Iz Benetk poročajo: V Saponari pri Padovi je kmet Degan, ki je bil že trikrat v norišnici, zažgal svojo hišo. Degan, njegova žena in njegov sin so zgoreli.

* Smrt na odru. Iz Jassyja poročajo: Igralec Momuleano se je med predstavo v narodnem gledališču mrtev zgrudil. Zadel ga je srčna kap.

* Požar v kinematografskem gledališču. Pri požaru v Villareale je bilo 61 mrtvih in 167 težko ranjenih, od katerih so štiri v bolnišnici umrli. Lastnika gledališča so zaprli.

* Železniška nesreča. Iz Solnograda poročajo: Na postaji Berchtesgaden se je zgodila železniška nesreča, pri kateri je bilo 9 potnikov težko in 30 potnikov lahko ranjenih.

* Velik požar v Bukarešti. V neki tukajšnji trgovini je izbruhnil v ponedeljek požar, ki je upeljal dvajset hiš. Neki ognjegasec je bil ubit, neki sedemdesetletni stavec in neka žena sta zgorela.

* Katoliško vseučilišče. Iz Solnograda poročajo: Knezoškoof dr. Katschthaler se kot predsednik katoliškega vseučiliškega društva pogaja za nakup stavbišča za nameravano katoliško vseučilišče.

* Goljufivi duhovnik. Generalni tajnik bonificijevega društva je izjavil, da je v resnici dobil hranično knjižico, glasečo se na 42.000 kron in na ime pred kratkim umrle gozdarjeve vdove Tuma. Sodišče je uvedlo kazensko preiskavo.

* Družinska žalogra. Iz Pforzheima poročajo: Kotlar Don je zastupil svojo ženo in svojega desetletnega sina. Nato je še sam izpil strup. Vzrok neozdravljiva bolezen.

* Umor in samomor zaradi slabih izpričeval. Iz Belgrade poročajo: V parku »Topčider« so včeraj našli mrtva gimnazista Kostu Radkoviča in trgovsko akademikarico Čukičevu. Gimnazist je najprej z dvema streloma ustrelil deklico, nato pa še samega sebe. Dobila sta slabi spričevali.

* Nasledki domačega prepira. V Zásadi na Češkem sta se sprla 26letna soproga kmetovalca Hegerja in njen 67letni tast. Žena je v prepiru vrgla v starca velik vrč ter ga zadela na glavi. Stavec se je težko ranjen zgrudil. Žena je mislila, da ga je ubila ter je zbežala. Zunaj vasi je skočila s svojim dveletnim sinom v ribnik, kjer sta obadva utonila.

* Atentat proti ogrskemu parlamentu. Včeraj ob 3/4, na 10. zvečer je eksplodirala pod restavracijo v ogrskem parlamentu dinamita patrona. Gosti so zbežali in policija je pozneje dognala, da je bila razstreljena dinamita patrona, kakršne rabi jo pri ribarstvu ali pa v kamnolomih. Malo pred eksplozijo so videli na tem mestu nekega 20letnega moža.

* Če ogledalo postane slepo, je treba dognati, ali je oslepelo na zunanji ali notranji strani. Če je postalo slepo na notranji strani, se mu da pomagati le, če ga steklar na novo amalgamira. Če je pa na zunanji strani slepo, je treba slepa mesta z gobo pomočiti, ki se je napila v zelo razredčeni solni kislini. Ta mesta je potem s svežo vodo do dobra sprati in z jelenjim usnjem dobro obrisati.

* Ljubavna afera. Z Dunaja poročajo: V tukajšnji družbi vzbuja veliko senzacijsko neka ljubavna afera. Grofica Chorinska, ločena grofica Chamaré, je pobegnila z nekim Amerikancem Petersom, v Paris. Peters je učil v pratur drsanje s čevlji na kolescih. Grofica se namerava v Pa-

rizu z Amerikancem poročiti. Afero je izdala neka mlada kabaretna plesalka, kateri je Peters obljubil, da jo poroči.

* Odlikovanje za kapitana »Charpathie«. Iz Washingtona poročajo: Senat je sprejel resolucijo, da se izreče kapitanu Rostronu ladje »Charpathia« zahvala kongresa in da se nakaže 1000 dolarjev za spominsko kolajno, ki naj se izroči kapitanu. Zbornica je nadalje sprejela tudi predlog, naj se izreče moštvo »Charpathie« zahvala.

* Goljufija z voznimi listki na severni železnici. Iz Krakova poročajo: Goljufije z voznimi listki na severni železnici zadobivajo vedno večji obseg. Sprevedniki se pritožujejo, da so pasažirji nočnih vlakov večkrat grozili z revolverji in noži, če so sprevedniki zahtevali od njih vozne listke in če so jih hoteli sprevedniki ovaditi. Železniško ravnateljstvo je uvedlo poostreno revizijo v vlakih.

* Maščevanje pisatelja. Iz Lvova poročajo: Poljski pisatelj Huskowsky je včeraj na cesti napadel najemnika hotela »George«, Bohusiewiczza ter večkrat ustrelil na njega. Bohusiewicz je bil smrtonevrno ranjen. Huskowskega so zaprli. Izpovedal je, da je to zaradi tega storil, ker ga je Bohusiewicz spravil ob službo kot hotelski tajnik in ker se je hvalil, da je njegov ilegitalni oče.

* Čudno sorodstvo. Z Dunaja poročajo: Predvčerajšnjim so zaprli neko 41letno ženo zaradi nevarne groznje. Imela je razmerje z nekim raznašalcem časopisov, ki je pa poročil kar natihoma njeno 22letno hčer ter se odpeljal na Štajersko. Od tam sta pisala tašči zasmehljivo pismo. Tašča je bila pa zaradi tega jezna in je grozila, da jima mora še nekaj storiti. Ko sta novoporočenca izvedela o tem nevarnih groznjah, je raznašalec časopisov, ki je imel s svojo prejšnjo ljubico in sedanjo taščo tudi otroka, zadevo naznanil policiji.

* Avtomobilska nesreča rumunskega prestonaslednika. Iz Budimpešte poročajo: Vesti o težki avtomobilski nesreči rumunskega prestonaslednika so neresnične. Prestonaslednik je zavezil v napačno smer in prišel na slabo vaško cesto, ki je bila od zadnjega deževja zelo poškodovana. Avtomobil je padel v neko jamo, polno vode. Prestonaslednik in otroci so bili le lahko poškodovani. Načelnik sosedne občine je telefonično obvestil notranje ministrstvo o nezgodi. Bukareška policija se je takoj odpeljala v avtomobilu na kraj nesreče. Prestonaslednik in otroci so še isto noč odpeljali v avtomobilu policijskega prefekta v Bukarešto.

* Stavka na Angleškem. Predvčerajšnjim je prišlo na različnih krajih do spopadov med stavkajočimi in policisti. Demonstranti so napadli več vozov, na katerih je bilo meso, vendar so jih pa policisti razgnali. Več voditeljev stavke so zaprli. Policija je množice razganjala s palicami. Pri tem je bilo več oseb ranjenih. Tudi kemingtonskem kolodvoru je prišlo do pretepa. Več oseb je bilo ranjenih. V pristaniščih so stavkajoči napadli cele vlake. Policija je razgnala množico in prišla dvanajst voditeljev. Več oseb je bilo ranjenih. Tudi na drugih krajih je prišlo do bojev med množico in policisti, ki so spremljali transporte mesa. Zastopniki stavkajočih izjavljajo, da bodo pet tednov stavkali. Vlada se hoče pogajati s stavkajočimi.

* Povodnji na Ogrskem. V Lugosu se je podrlo 289 hiš. 1893 družin, 8429 oseb, je brez strehe. Škoda znaša čez en milijon kron. Reki Körös in Berettyo ste izstopili čez bregove. Potok Biostra je poplavljal pet vasi. Neka deklica je utonila. V Dedi je voda razrušila neko opekarno. Reki Temes in Bega ste poplavlili ves južni del temešvarkega komitata. Kanal Berzava je tudi izstopil čez bregove in poplavljal kraj Gattajo, kjer se je devetdeset hiš podrlo in dve osebi utonili. Najbolj razdjana je Cseza. Tam so razen desetih hiš vse porušene. V okolici je voda tri metre visoka. Tudi vas Macedonia je popolnoma pod vodo. Dozdej se je podrlo 20 hiš. 50.000 oralov polja je uničeno. Škodo cenijo na deset milijonov kron. — Ogrsko poljedelsko ministrstvo je dobilo poročila, da so zadnji viharji in povodnji napravile posebno v vinogradih veliko škodo. V komitatu Szolnok-Doboka je na nekaterih 90 odstotkov vinogradov poškodovanih; v komitatu Kološ 30 odstotkov; v komitatu Maros-Torda je vihar izruval 2000 do 3000 sadnih dreves; v Saksonskem Reznu cenijo škodo na 30 in v komitatu Magyar-Laka na 80 odstotkov.

Spominjajte se
dijaškega društva »Domovina«.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 30. maja. Zbornica je danes v drugem branju obdelovala službeno pragmatiko. Kot prvi je govoril poslanec vitez Pantz.

V rusinskih krogih se zatrjuje, da bo proglasil rusinski klub v najkrajšem času tehnično obstrukcijo. Socialni demokrati hočejo otežkčiti v brambnem odseku debato v znak protesta proti krvavim dogodkom v Budimpešti.

Dunaj, 30. maja. Po govoru posl. Rašy ma sta govorila poslanca Schoiswohl in Tonelli. Nato je bila debata o službeni pragmatiki končana.

Vodocestni zakon.

Dunaj, 30. maja. Ministrski svet se bo v kratkem pečal z vprašanjem novele k vodocestni zakonski predlogi. Razen 350 milijonov kron nameravajo uporabiti še nadaljnjih 35 milijonov kron in sicer dobi najbrže od te vsote Češko (nemški del) 10 milijonov, Nižje Avstrijsko 3 milijone, 22 milijonov pa alpske dežele.

Rusinsko vseučilišče.

Dunaj, 30. maja. V terek izide najbrže cesarjevo lastnoročno pismo glede rusinskega vseučilišča, v katerem pa Lvov kot sedež vseučilišča ne bo imenovan. Tekom dopoldanske razprave v rusinskem klubu se je razpoloženje nekoliko zboljšalo.

Nemški »Nationalverband« grozi z opozicijo.

Dunaj, 30. maja. Razmerje med nemškim »Nationalverbandom« in Čehi se je zadnje dni zelo poostriilo. Danes je »Nationalverband« izdal komunique, v katerem poudarja, da dela vlada s Čehi politične kupčije ter grozi, da bo pričel z najostrejšo opozicijo, ako bi vlada skušala paktirati s Čehi na škodo Nencem.

Boj med vlomilci in redarji.

Dunaj, 30. maja. Danes ponoči so meznari zločinci vlomili v parolin v Dampfmühlgasse. Redarji so jih opazili in jih skušali prijeti. Zločinci so streljali z revolverji. Vnel se je ljut boj, vendar pa ni bil nihče ranjen. Zločinci so utekli. Redarjem se je posrečilo danes dopoldne izslediti enega izmed vlomilcev. Izročili so ga sodišču.

Vrstovšek v šolskem odseku. Klerikalno spletkarjenje.

Dunaj, 30. maja. V šolskem odseku je danes nastopal posl. Vrstovšek ostro proti predlogi, ter je predlagal, da naj država ne prispeva delcem in občanom za šolske stavbe. Njegov predlog je bil s 27 proti 5 glasovom odklonjen. Posl. Vrstovšek je svoj predlog vložil kot minoritetni votum. Vrstovškov predlog je treba presojati s tega stališča, da je klerikalna stranka zoperpodporamšolam, in da je imel ta predlog samo namen zadrževati to vprašanje. Kako velik je bil odpor proti Vrstovški je razvidno iz tega, da so glasovali celo klerikalci v nasprotju z njegovim predlogom, zato da naj se izreče naučnemu ministru obžalovanje zaradi njegovoga, učitelstvu neprijaznega stališča. Kljub klerikalnim glasovom je izrekel odsek naučnemu ministru Husareku s 14 proti 12 glasovi nezakupnico.

Grof Stürgkh.

Dunaj, 30. maja. Tudi danes so konstatirali zdravniki profesor dr. Sachs in vladni svetnik Fried razveseljivo, četudi počasi napredujoče zboljšanje v bolezni bolanega ministrsk. predsednika grofa Stürgkha.

Darilo češkega rodoljubnega duhovnika.

Praga, 30. maja. Župnik na Kralj. Vinogradih dr. Lener, znan kot eden najsvobodomiselnijših čeških duhovnikov, je obvestil mestni občinski svet na Kralj. Vinogradih, da daruje povodom 25letnice češkega vseučilišča za ustanovitev umetniško - historičnega instituta in v študijske svrhe čeških pisateljev in umetnikov svojo dragoceno knjižnico in stotisoč kron v gotovini. Mestni občinski svet je to obvestilo z radostjo in zahvalo vzel na znanje.

Češki gasilci — cerkvene slavnosti.

Praga, 30. maja. Češki gasilci so ponovno sklenili, da se češko gasilstvo ne sme udeležiti nobene cerkvene slavnosti.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 30. maja. Danes popoldne ima zveza ogrske opozicije pod predsedstvom Kosshutha svojo sejo. Kosshuth bo v imenu opozicije stavil predlog, da naj § 43. brambne reforme eliminira in sprejme samo bambni provizorij s 4letno veljavnostjo.

V Justhovi stranki ni enotnosti, ker se zdi Justhu samemu volilni

program, kakor ga predlaga sedaj združena opozicija, da bi se namreč razširila volilna pravica na 2 1/2 milijona namesto na 3 milijone, preozek.

Starosta »Hrvaške sokolske zveze« obolet.

Reka, 30. maja. Starosta »Hrvaške sokolske zveze« dr. Lazar C a r je na povratku s skupščine v Spljetu nenadoma tako nevarno obolet, da so ga morali prepeljati v mestno bolnico. Bolezen je nevarna, vendar pa ne brezupna.

Bolgarski kmetje na Hrvaškem.

Zagreb, 30. maja. V Zemun pride jutri nad 50 bolgarskih kmetov, ki bodo prepotovali Slavonijo in Hrvaško, da se pouče o gospodarskih razmerah in da si ogledajo razne gospodarske in kmetijske institucije. Po končanem poučnem potovanju pridejo tudi v Zagreb, da si ogledajo hrvaško prestolnico.

Efendi Arnavtović o Bilinskem.

Sarajevo, 30. maja. Deželni poslanec efendi Arnavtović priobčuje v »Zemanu« članek, v katerem se bavi z delovanjem skupnega finančnega ministra dr. viteza Bilinskega. V tem svojem članku izraža mnenje cellega bosanskega sabora ter je zato interesantno, da posnamemo iz njega glavne momente. »Od padca barona Buriana, čegar padec ne obžalujemo, odnosno od imenovanja dr. viteza Bilinskega za skupnega finančnega ministra, nad čigar imenovanjem se ne veselimo, se dogajajo pri nas take stvari in taki zagonetni dogodki, da moramo resnično skrbeti za prihodnost našega ljudstva in dežele. Vse, kar je storil dr. Bilinski z ozirom na našo domovino do sedaj, se da ložje primerjati ukrepom orientalskega satrapa, kateremu je poverjena kaka zamorska kolonija, kakor delu ustavnega ministra, ki ima nalogo upravljati najmlajšo ustavno deželo, v kateri bi bilš treba kazati z ozirom na njeno prebivalstvo — več takta in državne umetnosti. Po tridesetletnem najhujšem absolutizmu so nam dovolili, da prosto dihamo. Komaj pa smo pokazali, da smo se vsaj formalno otresli suženjskih verig, nam je dal finančni minister z bajoneti po rokah. Potem pa je šel še delj. Komaj se je obrnil v svojem portfelju, že se je pretvorila Bosna v vojaški kordonat. Nato je začel razglašati v javnosti, da prihaja kot Besija Bosne in Hercegovine in da se bo v teh deželah sedaj cedilo mleka in medu.

Nato se bavi efendi Arnavtović z zadnjimi imenovanji pri bosanski deželni vladi ter pravi: »Za Bilinskega je naša domovina, naša ustava, naš sabor in naše javno mnenje samo igrača. Edino, s čimer računa, je enakost obeh državnih polovic. Ne da bi vprašal sabor, brez ozira na našo javnost, brez ozira na gotove obljube izjavja samostojno reforme, katerim Bosanci in Hercegovinci ne moremo nikdar pritrčiti.«

V svojih nadaljnjih izjavanjih dolži efendi Arnavtović Bilinskega, da je prelomil besedo ter pravi, da je Bilinski obljubil, da ne bo izvršil dalekosežnih reform, ne da bi vprašal zastopnike sabora. K tej izjavi skupnega finanč. ministra ni nikdo silil, in če je to že enkrat obljubil, je bila tudi njegova dolžnost, da svoje besede ne prelomi. Nadalje se bavi z vzroki, ki so bili za saborski odsek merodajni, da je odklonil proračun ter stavi za situacijo v Bosni in Hercegovini veleznačilno vprašanje: »Ali misli skupni finančni minister dr. vitez Bilinski, da se najde v Bosni in Hercegovini tudi samo en mož, ki bi mogel na njegovem programu delati z njim?«

Albanija.

Solon, 30. maja. Močna arnavtska četa je v Vaspatu napadla tamonjšno orožniško posadko, a je bila odbita. Arnavti so izgubili dva moža. Čeprav je dobila orožniška posadka pomoč, vendar so se umanili iz svoje pozicije, ker so se zbalji združenih arnavtskih čet. — Arnavti iz Puke in Selimutha so dobili olajšave glede zaostalih davkov.

Kretski odposlanci v Atenah.

Atene, 30. maja. Ministrski predsednik Venicelos je imel včeraj taje razgovor s 35, tu bivajočimi odposlanci Krete. Ministrskemu predsedniku se ni posrečilo, odvrniti odposlance od namere, da bi prisostvovali v soboto otvoritvi parlamenta. — Sklenil je, da odposlancem Krete ne dovoli vstopa v parlament.

Berač — milijonar.

Looz, 30. maja. V bližini mesta Looza je umrl včeraj neki berač ter so našli v zapeku za več kakor en milijon kron vrednostnih papirjev in kakih šest tisoč kron v gotovini. Ker berač že več let ni plačal nobene davka, je državna uprava zaplenila njegovo premoženje.

Demonstracije v Kijevu.

Petrograd, 30. maja. V Kijevu so člani ruske ljudske zveze povodom dozdevne zapalitve carjeve podobe v Lvovu, poskusili demonstrirati pred avstro - ogrskim konzulatom, kar pa je preprečila policija. Množica je nato razbila okna pri nekem naprednem časopisu in pri nekem poljskem lokalnem listu.

Angleško - francoska zveza.

Pariz, 30. maja. »Temps« konštatira različnost nazorov angleških listov glede zveze ter pravi, da je iniciativa glede tega vprašanja izšla od Angleške, ne pa od Francoske. »Naša država nima nobenega povoda, da se vmešava. Stvar naših angleških prijateljev je, da preudarijo, če jim zadostuje njihova armada. Vprašanje zveze je, po priznanju vseh Angležev, naj so sovražniki ali prijatelji alijance, odvisno od rešitve vojaških zadev. Zato je nepotrebno, da se prepira o prednostih in slabih straneh te alijance, dokler Angleška ni popolnoma na jasnem, kako ustavo naj da svojemu vojaštvu.«

Evropska stavka prometnih delavcev.

London, 30. maja. Stavka angleških transportnih delavcev se vedno širi. Bati se je, da se razširi stavka na kontinent, ter da začno stavkati sploh vsi evropski prometni delavci.

Vstaja v Maroku.

Pariz, 30. maja. »Agenzia Havas« poroča iz Madrida: Na hodnikih parlamenta se je razširila vest, da so vstasi zavzeli Fez in da so Lyautecy, Renault in drugi člani komisije od vstašev umorjeni. »Agenzia Havas« dostavlja temu poročilo: To vest beležimo radi njene kuriozitetete. Nepotrebno je, da poudarjamo neverjetnost te vesti. V francoskem vojnem ministrstvu ni do večera došla nobena vest iz Feza. — Dalje poroča »Agenzia Havas«: Rodovi so danes znova v veliki množini napadli mesto. V vojnem ministrstvu pa se do danes ne potrjuje ta vest. — Iz Madrida poroča »Agenzia Havas«: Ministrski predsednik Canalejas zanikuje, da bi dobil kako poročilo iz Feza, ki bi potrdilo vest, ki se je danes razširila v tukajšnjem parlamentu. Zatrjuje pa, da je položaj v Fezu zelo opasen.

Berolin, 30. maja. »Lokalanzeiger« poroča iz Tangerja: Po poročilih, ki so semkaj došli, je mesto Fez popolnoma izolirano. Naskok vstašev je bil sicer odbit, a vedno stoji pred Fezom še 20.000 vstašev.

Pariz, 30. maja. Do opoldne se vesti iz Maroka ne potrjujejo. Zadnji teleg. od Lyautecyja je dospel včeraj ob 7. zvečer in je bil oddan v Fezu.

Kitajska.

London, 30. maja. Brzojavke iz Šantunga poročajo, da so izbruhnili v južnih provincah zelo resni nemiri. Več polkov se je dvignilo proti vladi. V Šantungu samem vre.

Malta.

London, 30. maja. Današnja konferenca na Malti je vzbudila tu največje zanimanje. Namen konference je bil, da se reducira sredozemsko brodovje in da se prenese glavne operacije za vojno brodovje iz Malte v Gibraltar. »Daily Mail« poroča iz zanesljivega vira, da se preselijo v kratkem štirje bataljoni iz Malte v Gibraltar.

Malta, 30. maja. Angleška komisija, ki je imela nalogo, proučevati kulturne razmere na Malti, poroča, da naj se vpelje mesto italijanskega uradnega jezika malteški dialekt. Temu se pa upira list »Malta«, ki smatra tako početje za žaljenje narodnega ponosa prebivalcev Malte. Namerava se pri obisku ministrskega predsednika Asquitha in mornariškega ministra Churchilla na Malti, oddati spomenico, ki protestira proti nameravani operaciji komisije. — Varnost otoka je ogrožena že s tem, da se je leta 1902 zmanjšala posadka na Malti, še bolj bi bila pa ogrožena, če bi se res nameravana akcija komisije izvršila in se ob istem času tudi temelj za vojne operacije angleškega sredozemskega brodovja prenesel iz Malte na Gibraltar.

Boji v Mehiki.

London, 30. maja. Reuterjev biro poroča iz New Yorka: V bližini Rellana v Mehiki se je vnel ljut boj med vladnimi četami in vstaši. Vstaši so bili odbiti. General Orozco je izgubil od 8000 mož 1000 mrtvih in ranjenih. 2000 mož je zbežalo v največjem neredu. Ostalo moštvo je pobegnilo v Firnezez in je podrljo za seboj vse mostove ter razdrlo vse ceste med Rellano in Firnezez.

Vstaja na Kubu.

Washington, 30. maja. Tretja in četrta divizija ameriške vojske mornarice je dobila povelje, da najame 12.000 voljakov in jih naj ima v Key - West pripravljene za prevoz na Kubo. Obe diviziji štejeta 11 vojnih ladij.

ITALIJANSKO - TURŠKA VOJNA.

Dardanele.

Berolin, 30. maja. Vsi evropski kabineti so bili obveščeni, da bo turška vlada zopet zaprla Dardanele, kakor hitro bodo Italijani zasedli enega izmed severni otokov v Egejskem morju.

Rim, 30. maja. »Agenzia Stephani« poroča: Italijanska vlada je sklenila, da povabi, one v Turčiji živeče Italijane, akordne delavce, paznike, razne druge delavce in tudi podjetnike, ki jih turška vlada ni izgnala, da naj se vrnejo v Italijo ter jim obljublja, da dobe v Italiji delo.

Samos.

Carigrad, 30. maja. V bližini otoka Samosa so videli več italijanskih križark. Vsa trgovina je izpodvezana. Trgovci trpe velikansko škodo.

Carigrad, 30. maja. Večina kabineta je podala svojo demisijo. Rešiti je treba še definitivno vprašanje pokritja za bančne izgube pri raznih turških bankah.

O laških vohunih, aretiranih v Bohinjski Bistrici.

Pred tedni so bili v Bohinjski Bistrici, kakor smo poročali, prijeti trije Lahi, osumljeni, da so laški špijoni. Aretovance so orožniki izročili okrajnemu sodišču v Radovljici, odkoder so jih prepeljali v zapore tukajšnjega deželnega sodišča. Kakor smo poizvedeli, se dotični Lahi — Giovanni, Florini in Florianich še vedno nahajajo o tukajšnjih zaporih, ker je proti njim uvedena redna kazenska preiskava. Kakor vse kaže, bo se vršila sodna obravnava proti imenovanim laškim vohunom v Ljubljani.

Gospodarstvo.

— Spirit. Z Dunaja poročajo: Vodstvo sindikata tovarn za izdelovanje špirita je sklenilo, da ne bo zvišalo za zdaj cen. Sedanje cene ostanejo v veljavi do meseca oktobra t. l.

— Sladkor. Z Dunaja poročajo: Komite združenih avstrijskih sladkornih rafinerij je sklenil, da liberira za mesec junij 5 odstotkov kontingenta in da zniža ceno za dve kroni pri met. stotu.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Poslano.*

Z ozirom na večerajšjo notice o aferi Kregarjevi, kjer je omenjen neki Vinko Bonač, izjavljam, da jaz nisem identičen z njim. V Ljubljani, 30. maja 1912. Vinko Bonač, trg. potnik.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Mirno lahko spite!

Če ste namočili perilo čez noč s pralnim izvlečkom »Ženska hvala«. izloži se vsa nesnaga sama od sebe, brzo in temeljito. Hitro in lahko se opere perilo potem z milom »Schicht« znamka »Jelen«, da postane bleščeče belo, kajti pralni izvleček »Ženska hvala« in milo »Schicht« belita perilo kakor solnce.

Mnenje gospoda dr. Fr. Slavika v Zdicu.

Gospod J. Serravallo, Trst.

Po treh letih praktičnih preizkušenj si dovoljujem naznaniti Vam, da sem dosegel z Vašim Serravallovim kina-vinom z železom jako dobre uspehe, posebno pri oslabeledih in bledičnih otrokih in da ga od takrat ponovno zapisujem.

Zdic, v decembru 1909.

Dr. Fr. Slavik.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 500-2 Srednji zračni tlak 30-76 mm

Table with columns: Maja, Čas opazovanja, Stanje barometra v mm, Temperatura v C, Vetrotvi, Nebo. Rows for 29. and 30. maja.

Srednja večerajšnja temperatura 14.6°, norm. 15.7°. Padavina v 24 urah 11.3 mm.

Borzna poročila.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dunajske borze 30. maja 1912

Table with columns: Nazivni papirji, Denarni, Blagovni. Rows for 4% majeva renta, 4 1/2% srebrna renta, etc.

Table with columns: Srečke, Denarni, Blagovni. Rows for Srečke iz 1. 1860 1/2, 1864, etc.

Table with columns: Nazivni papirji, Denarni, Blagovni. Rows for Ljubljanske kreditne banke, Avstr. kreditnega zavoda, etc.

Table with columns: Nazivni papirji, Denarni, Blagovni. Rows for Cekni, Marke, Franki, Lire, Rublji.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 30. maja 1912. Termin.

Table with columns: Nazivni papirji, Denarni, Blagovni. Rows for Pšenica za oktober 1912, RZ za oktober 1912, etc.

Advertisement for Ivan Bizovičar, Umetni in trg. vrtnar, Ljubljana, Kolezijske ul. 16. Includes text about flowers and plants.

Advertisement for Kazensko-pravdni red, Narodna knjigarna v Ljubljani. Includes text about legal notices and book prices.

Izjava.

1973

Spodaj podpisani proklamiramo vse besede, katere sem govoril zoper gosp. Ivana Žužka, pek. mojstra v šk. Lokl, ter se mu zahvaljujem, da je od tožbe odstopil.

Ivan Bernik, čevljarski mojster.

Več stanovanj

v Predovičevih hišah na Poljanski cesti in na Selu se takoj ali s prvim avgustom odda.

Za patentno novost, prav izplačljivo, se sprejmejo

spretni zastopniki.

Ch. Reiner, Gradec, Raubergasse 13/III.

Lepo stanovanje

z dvema sobama, kuhinjo in pripadki, se zaradi odpotovanja takoj odda.

Vpraša se Kolodvorska c. 15, pri hišniku.

Nekaj pohištva

se v Knafljevi ulici št. 7 takoj odda.

Ogleda se lahko vsak dan od 2. do 4. pop.

Dober brivski pomočnik

lasničar, kakor tudi prodajalec, 19 do 23 let star, slovenskega in nemškega jezika zmožen,

se sprejme takoj za sezijo.

Išče se šofer

kateri naj bi bil večš strojepisja in bi tudi v trgovskih poslih sodeloval. — Naslov pove upravništvo »Sl. Naroda«.

Kupi se dobro ohranjena stabilna parna lokomobila

20—25 HP. Ponudbe pod »Parna lokomobila« na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Prva domača tovarna omar za led

Simona Praprotnika v Ljubljani, Jenkova ulica 7. Prevezemajo se vsa v stavbno in pohištveno mizarstvo spadajoča dela, katera se točno in po najnižjih cenah izvršujejo. Velika zaloga gostilniških okroglih miz.

Narodna knjigarna v Ljubljani

ima v zalogi lepo zbirko HRVAŠKIH KNJIG

ki jih prodaja antikvarično po izredno nizkih cenah.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštnem povzetju Iv. Bonač v Ljubljani. Cena slike 5 kron.

Pisarniški vodja

spreten korespondent, zmožen slov., hrvašk., nemšk. in laškega jezika, stenograf in strojepisec, večš knjigovodja, 29 let star, nečezjen, doslej v tujini, želi primerne mesta v domovini.

Popolnoma nov pisalni stroj „Rhemiton“

se po ceni pod roko prodaja. Ogleda se ga lahko v izložbi gg. Maček & Komp, Ljubljana, Franca Jožefa cesta, kjer se izve tudi cena.

50 K na teden

zaslužijo potniki, vpelani v spedijskih trgovinah, drožerijah itd. — Ponudbe pod »Brez konkurence« na upr. »Slovenskega Naroda«.

Antikvarično se kupi: Jurčič:

Zbrani spisi III., VIII. in XI. zv. — Ponudbe na »Narodno knjigarno« v Ljubljani.

94K 'EUROPA' kolesa so najtrpežnejša. 94K. Jamstvo 1 leto. Cena: 94 kron. Dopičilo za »Torpedo« s prostim tekom 16 kron. Fr. Čuden, Ljubljana

samo nasproti frančiškanskega samostana. Solidne zanesljivo. »Singer« šivalni stroj 56 K. Jamstvo 5 let.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah. znamenite Groharjeve slike. Primoža Trubarja ustanovitelja slovenske književnosti. visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci. Cena s pošto K 3.20.

Doživlja se v NARODNI KNJIGARNI v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

Sprejema zavarovanja Sloveskega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Za mesečnih 20 K se odda soba

s postrežbo v pritličju vile Batolini, Knezova ulica št. 258 v Siški. Vhod popolnoma ločen.

Kavarna 'Merkur' je vsak dan vso noč odprta.

M. V. Izlakar.

Izjava.

Z ozirom na razne vesti, ki krožijo v zadnjih dneh o tvrdki Zabret & Huter, izjavljamo, da se iste neosnovane in da je edinele resnica, da je gosp. Rudolf Huter, ki se namerava drugje etablirati, prostovoljno in sporazumno z vsemi družabniki iz zgorajšnje trg. tvrdke izstopil.

V Kranju, dne 28. majnika 1912. Rudolf Huter Ivan Zabret Blaž Zabret Ivan Podlesnik

Narodna knjigarna v Ljubljani. ima antikvarično napredaj vse letnike nekdanje dunajske revije 'Zeit'. Ta revija je prinašala znamenite politične, socijološke, kritične in literarne studije in je pravi vir dragocenih informacij. Zlasti primerno delo za kako boljše ljudsko knjižnico. Cena izredno nizka.

Proda se dobro ohranjen koncertni klavir

„Bösendorfer“. 1788. Poizve se Pred školijo št. 15/III.

Prodaja voz.

Nov landauer, samo 6krat voženo z njim ter kočija se prodasta, ker se opusti hlev. Ed. Suppanz, Pristova, Sp. Stajersko.

Potniki in izletniki v Trst dobijo snažna in primerno ceno prenočišča

pri Hinku Kosiču, voditelju goštinjskega društva članov N. D. O. v ulici Carradori št. 15.

Gospodinja blagajničarka

se sprejme takoj v pekariji Jean Schrey, Ljubljana, Gradišče 5. Ravnotam se sprejme kajera je absolvirala kak trgovski tečaj.

Po nizko reduciranih cenah prodaja „Angleško skladišče oblek“ spomladanske obleke za gospode, dečke in otroke, ter najnovejšo konfekcijo za dame in deklice. G. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.

Zaradi opustitve raznih vrst perila in švicarskih vezenin posameznih prtov in spodnjih kril, se prodaja po zelo nizkih cenah. Opreme za neveste. Platno, šifon in švicarske vezenine se kupijo zelo ugodno, dalje rjuhe, brisalke, prti, prtici, oprave za kavo, nogavice in žepni robci. Perilo „TETRA“ za gospode in gospe, kdor trpi na protinu, revmatizmu, ischiasu, naj nosi le to perilo. Opreme za novorojenčke. Anton Šarc Ljubljana, Štefenburgova ulica 5.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi. Rezervni fond K 53,750.289-24. — Ispolnena odškodnina in kapitalizirano K 115,300.003-01. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo. Vsa polnomočna dejna Cigar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gosposki ulici št. 12.

Stalni krajevni agent

zmožni nemščine se sprejemajo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod »Merkur«, Brno, Neugasse 20.

Lokal

pripraven za kakšno trgovino ali obrt se odda s 1. avgustom v Florijanski ulici št. 17 za letnih 480 K : z vsem vred. 1950

Mesto blagajničarke

eventualno prodajalke, papirnat in galanterijske stroke. išče gospodična z daljšo prakso. — Ponudbe pod »Daljša praksa« na uprav. »Slov. Naroda«

Kontoristinja

vajena strojepisja, se sprejme. Gospice, ki bi z veseljem v potrebi pri gospodinjstvu in v trgovini mešanega blaga sodelovale, imajo prednost. — V ponudbah naj se stavijo zahtevki ter istim tudi spričevala prilože.

Telefon št. 16.

Leta 1837. ustanovljena delniška družba

427

Telefon št. 16.

KRANJSKA STAVBINSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekture in stavbotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarno s strojnim obratom v Koozah in na Višju; kamnelomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporočila se za stavbna dela vsake vrste.

Šolske potrebščine

vseh vrst se dobe po najnižjih cenah v

Narodni knjigarni

v Prešernovi ulici št. 7.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

razvoja št. p. n. občinske, da se nahaja njegov

cvetlični salon

Pod Trančo. 48

Velika zaloga suhih vencev.

zdelovanje šopkov, vencev, trakov itd.

Okusno delo in zmerne cene

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Št. 12.868.

1924

Razpis.

Za zgradbo železobetonskega mostu čez Krko pri Straži

na 92.000 K proračunjena dela in dobave se

bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo do

17. junija 1912

ob 12. uri opoldne podpisanimu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za jedno krono, dopisati je zapečaten z napisom: „Ponudba za prevzetje gradbe mostu čez Krko pri Straži.“

Ponudbi mora biti dodana izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo, ali vrniti vse ponudbe.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu (Turjaški trg) v uradnih urah.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 24. maja 1912.

Pristen dober brinjevec

se dobi pri 95

L. SEBENIKU v Spod. Siški.

Danijel Murn, trgovec in gostilničar v Gradcu, Dolnjaška, daje radi družinskih razmer pod jako ugodnimi pogoji v najem svoje dobro ideje

trgovino

z mešanim blagom in železnino. Promet je že od nekdanj volik, ki se bodo radi gradbe belokranjske železnice in kolodvora v Gradcu jako povečal. 1940

Dolinska kislava voda.

Grajski studenec (Thalheim)

Cisto naravna alkalijška.

Priznana najboljša 1836

zdravilna in namizna voda.

Ta kislava voda, pomešana z vinom, ne izpremeni vinu prvotne barve, zato je zahtevajte po vseh gostilnah to vodo, katero priporočajo zdravniki pri raznih notranjih boleznih. — Dobiva se v vseh večjih prodajalnah in boljših gostilnah.

Glavna zaloga:

Ant. Krisper, skladišče, Ljubljana.

zastopnik: E. Rooss v Kranju.

Na debelo in drobno

po nizkih cenah priporočam svojo

bogato zalogo 27

trgovino

z galanterijskim in vseh vrst kramarskim blagom in pleteninami.

354 Devocionalije

in vse vrste blago za božja pota.

Tvorniška zaloga kranjskih glavnikov.

Anton Škof

Ernest Jevnikarjev naslednik

Dunajska cesta, v hiši gostilne št. 6.

Zbirka

avstrijskih zakonov

v slovenskem jeziku.

I. zvezek:

Kazenski zakon

o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 dr. zak. z dodanim

tiškovnim zakonom

z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

V platno vezan 6 K,

po pošti 6 K 20 vin.

Narodna knjigarna

v Ljubljani.

Prava in neprava ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohlin.

Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Opatov praporščak.

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.

Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K 70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporočila najtopleje

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Št. 12869

1923

Razpis.

Za zgradbo železobetonskega mostu čez Medijo pri Zagorju

na 35.000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale

potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo

do 17. junija t. l. ob 12. opoldne podpisanimu dež. odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono dopisati je zapečaten z napisom: „Ponudba za prevzetje gradbe mostu čez Medijo pri Zagorju.“

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo, ali vrniti vse ponudbe.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu (Turjaški trg) v uradnih urah.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 24. maja 1912.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1912.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-52 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Št. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, Št. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-31 popoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, Št. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

3-32 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-44 zvečer. Osebn. vlak, na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, Št. Janž, Rudolfovo.

10-00 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-23 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždan, Prage, Linca, (Londona) Vlissingena, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Trzica, Kranja.

8-59 zjutraj. Osebn. vlak iz Rudolfova, Št. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-51 dopoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Trzica, Kranja.

3-00 popoldne. Osebn. iz Straže-Toplic, Rudolfova, Št. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-20 popoldne. Osebn. vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Trzica, Kranja.

7-00 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenic z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Dunaja, Linca, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-15 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Trzica, Kranja.

9-13 po noči. Osebn. vlak iz Straže-Toplic, Rudolfova, Št. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-33 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja

Postaja: Ljubljana dr. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-27, 11-50, 3-12, 7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Zastopstvo le prvovrstnih tovarnen in priznanih najboljših koles „KINTA“ modeli 1912

Karel Čamernek & Ko.

Ljubljana, Dunajska cesta 9-12.

Specialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli.

Mehanična delavnica prvega razreda za vsa v to stroko spadajoča dela in popravila.

Garaža za avtomobile. Zaloga pnevmatikov za avtomobile, motorje in kolesa.

Popravila pnevmatikov potom vulkaniziranja. Benoln in olje za vse vporabe. Izposojalnica koles.

Sola za vožnje z vsemi vozili. Interesentom smo s strokovnimi pojasnili brezplačno na razpolago.

Nizke cene!

Novosti sukna za moške in modnega blaga za damske obleke!

Zahtevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN.

Ljubljana,
Stritarjeva ulica 4.
Varec save, rovan

V okolici Ljubljane se prodaja vsled bolezni pod zelo ugodnimi pogoji **manjša hiša z gostilno in trafiko.**

Pojasnila v posredovalni pisarni **Peter Matelič, Ljubljana, Skofja ulica št. 10. Telefon 155.** 1929

POZOR! POZOR!

Naznanjam cenj. damam tu in na deželi, da prodajam do 8. maja vse blago, nahajajoče se v moji trgovini in sicer

slamnike, otroške kapice, športne kape kakor tudi vse potrebščine za modistke

zaradi preselitve po globoko znižani ceni.

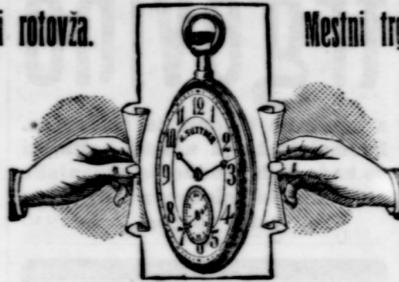
Opozarjam obenem cenj. dame, da bodem moj **salon** znatno povečala in se bode nahajal od 8. maja nadalje na **Starem trgu števil. 21.**

Minka Horvat, modistinja.

Prva največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine
H. Suttner, Ljubljana.

Mestni trg št. 25, nasproti rotovža.

Nudim svojo veliko izbiro draguljev, zlatnine, srebrnine in vseh v stroko spadajočih predmetov.

Mestni trg št. 25, nasproti rotovža.

Cene brez konkurence. P. n. odjemalcem se priporočam za vsa zadevna naročila. ::

Za mnogo rabljeni predmet, ki se lahko razpeča, iščem

zastopnika

proti visoki proviziji. Cenj. ponudbe pod „Emona“ Jesenice na Dolenjskem.

BLUZE,

krila, kostume, plašče, peletine, predpasnike,

otroške oblekice

plaščke, klobučke, havbice, čepice,

higijenične potrebščine za novorojenčke

in vsako modno blago pošilja na izbiro

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9.

POTNIKA

tudi začetnika, večtega slovenskega ali hrvaškega, nemškega in italijanskega jezika, papirnate ali sorodne stroke, sprejme večja tovarna za takoj ali pozneje. Depisi s sliko, ki se vrne, naj se dopošljejo pod šifro „Stalna služba“ na upravištvo „Slovenskega Naroda“. 1953

2 čevljarska pomočnika sprejme takoj

1932
Ivan Kavčič, čevljarski mojster, Idrija 161.

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi

fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov
2798
v Ljubljani,

Selenburgova ulica št. 5.

Temnica na razpolago.

Zunanja naročila z obratno pošto

Zahtevajte cenike!

BAŠKA morsko kopališče

na krasni peščeni obali.

Dolgo 1650 m. Dnevna zveza z Reko.

Prospekte na zahtevo pošilja Uprava „topa išča“. 1933

otok Krk, Istra SOLNE KOPELJI

Naznanilo.

Pričetkom prihodnjega šolskega leta 1912—1913 je na c. kr. drž. obrtni šoli v Ljubljani (Delovodska šola za kovinske obrti, stavbno-obrtna šola, mojstrska šola za po hištvno in stavbno mizarstvo, strokovna šola za lesno in kamneno kiparstvo, ženska obrtna šola za šivanje perila in oblek, za umetno vezenje)

oddati več državnih ustanov v mesečnih obrokih od 30 do 40 K.

Prosilci za te ustanove naj vložijo svoje nekolkovane prošnje najkasneje do **20. junija t. l.** pri podpisnem ravnateljstvu. V prošnjah je navesti, kateri oddelek želi prosilec obiskovati, oziroma kateri oddelek že obiskuje; prošnji je priložiti: 1.) rojstni list; 2.) domovinski list; 3.) učno in delavsko izpričevalo; 4.) šolska izpričevala; 5.) ubožni list. — Ustanove oddaja učiteljski zbor in sicer za vso učno dobo. — Na prepozno došle prošnje se ne bode oziralo.

Ravnateljstvo državne obrtne šole v Ljubljani,
dne 26. maja 1912. 1971

Močni salon M. Sedej-Strnad

priporočam cenjenim damam
klobuke te najfinejše izvršbe.
Sami klobuki vedno v zalogi.

Štešerova ulica. — Satača mestne hišnice.

Naznanilo otvoritve specijalne trgovine za pogrebe.

Usojam si slavnem občinstvu vljudno naznaniti, da sem

v Florijanski ul. 23, nasproti Sentjakobskega župnišča otvoril novo trgovino z mrliskimi krstami, nagrobnimi vencami, svečami, mrliskimi oblačili in sploh z vsemi potrebščinami za mrtvaški oder ozir. pogrebe.

V zalogi imam bogato izbiro vsakovrstnih **mrliskih krst**, kovinaste in lesene od najcenejše do najfinejše izdelave, kakor tudi vseh predmetov za opremo mrliskih krst. Opozarjam zlasti gospode mizarje, kateri izdelujejo mrliske krste, na mojo veliko zalogo raznovrstnih **okrasov** za polepšanje in opremo mrliskih krst, kakor: lepo izdelane **pozlačene noge, zaponke in držaje za krste, različna progrinjala, blazine, čevlje, nogavice za mrliče, križe, cvetlice, naglavne vence, naličje** i. t. d.

Cene izredno nizke. — Pošiljanja na deželo se izvršujejo z obratno pošto ceno in solidno.

Ker sem si po večletni praksi kot poslovodja pogrebnega podjetja »Konkordia« pridobil popolno sposobnost, lahko zagotavljam najboljšo postrežbo.

Za slučaj potrebe se najvljudneje priporočam in bilježim z najodličnejšim spoštovanjem

1912

Ivan Gajšek,

trgovca in zastopnik »Konkordia« pogrebnega podjetja za dež. bolnico v Ljubljani.

LJUBLJANA, dne 25. majnika 1912.